

PEEL 2025–27

Effeithiolrwydd, effeithlonrwydd a
chyfreithlonrwydd yr heddlu

Arolygiad o Heddlu Dyfed-Powys

Cynnwys

Crynodeb cyffredinol	1
Ein dyfarniadau	1
PEEL 2025–2027	1
Y cyd-destun gweithredu i heddluoedd Cymru	2
Terminoleg yn yr adroddiad hwn	2
Ynglŷn â'r data	2
Crynodeb Arolygiaeth Ei Fawrhydi	2
Arweinyddiaeth a rheoli'r llw	5
Ymarfer arloesol	5
Maes i'w wella	6
Prif ganfyddiadau	6
Denu, datblygu a chadw'r gweithlu, a chreu gweithle amrywiol a chynhwysol	14
Ymarfer addawol	14
Prif ganfyddiadau	15
Defnyddio pwerau'n deg, yn briodol a chyda chyfiawnhad	21
Prif ganfyddiadau	21
Ataliaeth ac atal troseddu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol, a lleihau bregusrwydd	29
Ymarfer arloesol	29
Prif ganfyddiadau	30
Ymateb i'r cyhoedd	37
Ymarfer addawol	37
Prif ganfyddiadau	37

Ymchwilio i droseddau	43
Meysydd i'w gwella	43
Prif ganfyddiadau	45
Diogelu plant ac oedolion sy'n wynebu risg o niwed	50
Meysydd i'w gwella	50
Prif ganfyddiadau	51
Rheoli twyll	57
Meysydd i'w gwella	57
Prif ganfyddiadau	58
Darparu amgylchedd dalfa diogel a chyfreithlon	60
Meysydd i'w gwella	60
Prif ganfyddiadau	61

Crynodeb cyffredinol

Ein dyfarniadau

Asesodd ein harolygiad pa mor dda mae Heddlu Dyfed-Powys mewn wyth maes plismona. Rydym yn gwneud dyfarniadau graddedig fel a ganlyn:

Eithriadol	Da	Digonol	Angen gwella	Annigonol
	Datblygu gweithlu amrywiol a chynhwysol	Arweinyddiaeth a rheoli'r llw	Ymchwilio i droseddau	
	Pwerau'r heddlu a thrin y cyhoedd	Diogelu plant ac oedolion		
	Ataliaeth ac atal troseddu	Rheoli twyll		
	Ymateb i'r cyhoedd	Darparu amgylchedd dalfa diogel		

Rydym yn gosod ein canfyddiadau manwl am y pethau y mae'r llw yn eu gwneud yn dda a lle dylai'r llw wella yng ngweddill yr adroddiad hwn.

Rydym hefyd yn asesu perfformiad y llw mewn ystod o feysydd eraill, ac rydym yn adrodd ar y rhain ar wahân. Rydym yn gwneud dyfarniadau graddedig ar gyfer rhai o'r meysydd hyn.

PEEL 2025–2027

Yn 2014, gwnaethom gyflwyno ein harolygiadau effeithiolrwydd, effeithlonrwydd a chyfreithlonrwydd yr Heddlu (PEEL), sy'n asesu perfformiad pob un o'r 43 heddlu yng Nghymru a Lloegr. Ers hynny, rydym wedi bod yn addasu ein dull yn barhaus.

Rydym wedi symud i ddull asesu parhaus, a arweinir mwy gan [ddeallusrwydd](#), yn hytrach na'r [arolygiadau PEEL](#) blynyddol a ddefnyddiom mewn blynyddoedd blaenorol. Rydym yn asesu lluoedd yn erbyn y [nodweddion perfformiad da](#), a nodir yn y [Fframwaith Asesu PEEL 2025–2027](#), ac rydym yn cysylltu ein dyfarniadau yn gliriach ag [achosion o bryder](#) a [meysydd i'w gwella](#).

Nid yw'n bosib gwneud cymariaethau uniongyrchol rhwng y graddau a ddyfarnwyd yn yr arolygiad PEEL hwn a'r rhai o'r cylch blaenorol o arolygiadau PEEL. Mae hyn am ein bod wedi cynyddu ein ffocws ar sicrhau bod lluoedd yn cyflawni canlyniadau priodol i'r cyhoedd. Rydym hefyd wedi newid yr agweddau ar blismona rydym yn eu harolygu, ac wedi ychwanegu meysydd newydd.

Y cyd-destun gweithredu i heddluoedd Cymru

Mae'n bwysig cydnabod bod lluoedd yng Nghymru yn gweithredu mewn cyd-destun gwahanol i'r rhai yn Lloegr. Er nad yw plismona a chyfiawnder wedi'u datganoli i Gymru, mae gwasanaethau hanfodol megis gofal iechyd, llety, addysg a gwasanaethau cymdeithasol wedi. Mae hyn yn golygu bod gweithgarwch plismona a chyfiawnder Cymru yn digwydd mewn cyd-destunau perfformiad a deddfwriaethol unigryw. Yng Nghymru, mae sefydliadau datganoledig a chyrff heb eu datganoli yn gweithio mewn partneriaeth i roi'r lefel orau bosib o wasanaeth i bobl leol. Weithiau mae hyn yn golygu bod angen i luoedd yng Nghymru gydymffurfio â gofynion rheoleiddio Cymru a Lloegr.

Terminoleg yn yr adroddiad hwn

Mae ein hadroddiadau'n cynnwys cyfeiriadau at, ymhlith pethau eraill, diffiniadau, blaenoriaethau, polisïau, systemau, cyfrifoldebau a phrosesau 'cenedlaethol'.

Mewn rhai achosion, mae 'cenedlaethol' yn golygu Cymru, Lloegr, neu Gymru a Lloegr. Mewn eraill, mae'n golygu Cymru, Lloegr a'r Alban, neu'r Deyrnas Unedig gyfan.

Ynglŷn â'r data

Am ragor o wybodaeth am ddata a dadansoddi yn yr adroddiad hwn, [gweler yr adran 'Ynglŷn â'r data' ar ein gwefan](#).

Crynodeb Arolygiaeth Ei Fawrhydi

Rwy'n falch o berfformiad Heddlu Dyfed-Powys wrth gadw pobl yn ddiogel, lleihau troseddu a darparu gwasanaeth effeithiol i [ddioddefwyr](#). Ers ein harolygiad diwethaf, mae'r lluoedd wedi gwneud gwelliannau o ran denu, datblygu a chadw ei weithlu a chreu gweithle mwy cynhwysol. Mae hefyd wedi gwella wrth ddefnyddio pwerau'r heddlu yn deg ac yn effeithiol, atal troseddau ac [ymddygiad gwrthgymdeithasol](#), ac ymateb i'r cyhoedd. Fodd bynnag, mae angen i'r lluoedd wella pa mor effeithiol y mae'n ymchwilio i droseddu ar ran dioddefwyr.

Mae gan y lluoedd drefniadau llywodraethu da ac mae'n elwa o arweinyddiaeth gref. Mae'n gweithio'n effeithiol gyda sefydliadau partner. Mae ganddo gynlluniau strategol clir wedi'u llywio gan wybodaeth gywir ac wedi'u cefnogi gan fframwaith perfformiad manwl. Mae uwch arweinwyr yn weladwy ac yn hygyrch, ac yn hyrwyddo diwylliant moesegol y mae'r gweithlu yn ei werthfawrogi. Roeddwn yn falch

o weld y ffordd arloesol y mae'r llu yn defnyddio gwirfoddolwyr i helpu i ddatrys problemau plismona.

Fe ddywedodd [swyddogion](#) a [staff](#) y buom yn siarad â nhw wrthym am lwyth gwaith uchel mewn rhai ardaloedd o'r llu. Mynegodd rhai bryderon ynglŷn â nifer a lleoliad cerbydau ymateb. Fe wnaethom hefyd ddod o hyd i rai ôl-groniadau o ddigwyddiadau sy'n aros am bresenoldeb yr heddlu ac ymchwiliadau nad oedd y llu eto wedi'u dyrannu. Mae'r llu wedi mynd i'r afael â nifer o'r materion hyn yn brydlon, ond dylai wneud yn siŵr bod ei fodel gweithredu a'i brosesau sylfaenol yn gallu bodloni'r galw presennol ac yn y dyfodol.

Mae'r llu wedi ymrwymo i ddatblygu a chefnogi ei weithlu. Mae ganddo brosesau recriwtio effeithiol, rhaglenni hyfforddi arloesol, cyfleoedd datblygu arweinyddiaeth a dull cynhwysfawr o les y gweithlu. Mae ei ddefnydd o hyfforddiant realiti rhithwir a mentrau [gweithredu cadarnhaol](#) yn arbennig o galonogol. Dywedodd swyddogion a staff wrthym eu bod yn teimlo eu bod yn cael eu cefnogi gan eu goruchwylwyr, a chymdeithasau a rhwydweithiau swyddogion a staff.

Mae defnydd a chofnodi [pwerau stopio a chwilio](#) y llu wedi gwella'n sylweddol. Mae swyddogion yn defnyddio gweithgarwch dan arweiniad cudd-wybodaeth i gefnogi lleihau troseddu a diogelwch cymunedol. Mae'r llu wedi cryfhau ei drefniadau craffu a'i brosesau [diogelu](#), yn enwedig ar gyfer [plant](#). Fodd bynnag, dylai wella cofnodiad swyddogion o'u defnydd o rym, a deall a mynd i'r afael yn well ag [anghymesuredd](#) sy'n effeithio ar bobl o gefndiroedd lleiafrifoedd ethnig.

Roeddwn yn falch o weld ymrwymiad cryf y llu i atal ac ymyrraeth gynnar. Mae [plismona cymdogaeth](#) effeithiol, gweithio gyda sefydliadau partner a gweithgarwch datrys problemau yn helpu i atal troseddu a lleihau ymddygiad gwrthgymdeithasol. Roeddem yn falch o weld rhaglenni arloesol fel Reachable Moments, lle mae plant sy'n mynd i'r ddalfa yn derbyn cymorth arbenigol ar unwaith a chymorth i gael mynediad at wasanaethau a all wella eu bywydau ac atal troseddu yn y dyfodol.

Fodd bynnag, dylai'r llu wella ei ddealltwriaeth o pam a pha mor aml mae'n cymryd swyddogion plismona a staff cymdogaeth i ffwrdd o'u rolau craidd i gefnogi gweithgareddau plismona eraill. Mae angen i'r llu hefyd gofnodi ei ddefnydd o bwerau ymddygiad gwrthgymdeithasol yn gyson.

Mae adran rheoli cyswllt y llu wedi'i harwain yn dda, gyda phrosesau sicrhau ansawdd effeithiol. Pan fydd angen i aelodau o'r cyhoedd gysylltu â'r llu, mae'n ateb galwadau brys a galwadau nad ydynt yn argyfwng yn brydlon. Mae'n nodi risg a bregusrwydd yn gyson, ac mae'n rhoi cyngor diogelu o safon uchel. Fodd bynnag, dylai'r llu wella ei oruchwyliaeth a'i reoli o ddigwyddiadau blaenoriaeth is i sicrhau bod pob galwr yn derbyn yr help sydd ei angen arnyn nhw.

Dylai'r llw wella pa mor dda y mae'n goruchwyllo ymchwiliadau troseddol, yn enwedig pan fydd yn cau achosion. Dylai hefyd wneud yn siŵr ei fod yn diweddarw dioddefwyr yn gyson a'i fod yn cofnodi'r [deilliannau](#) cywir pan fydd ymchwiliadau yn cael eu cwblhau. Yn galonogol, mae'r llw wedi gwella canlyniadau i ddioddefwyr troseddau ac wedi cyflwyno mesurau i gryfhau perfformiad ymchwilio. Mae'r rhain yn cynnwys gwelliannau i ansawdd ffeiliau achos, prosesau fforensig a rheoli pobl dan amheuaeth. Edrychwn ymlaen at weld sut mae'r gwaith hwn yn gwella safonau.

Mae gan y llw ffocws clir ar ddiogelu [pobl sy'n agored i niwed](#), gyda llywodraethu effeithiol. Mae swyddogion yn ymateb yn dda i ddigwyddiadau sy'n ymwneud â [phlant sydd ar goll](#). Maen nhw'n nodi arwyddion llai amlwg o niwed ac yn cefnogi dioddefwyr [gam-drin domestig](#) a [stelcian](#). Mae angen i'r llw wneud yn siŵr ei fod bob amser yn bodloni ei rwymedigaethau statudol o dan y [Cynllun Datgelu Trais Domestig](#). Mae angen iddo hefyd sicrhau ei fod yn cofnodi troseddau treisio yn gywir.

Dyma'r cyfle cyntaf i ni adrodd ar ba mor dda mae'r llw yn rheoli adroddiadau o dwyllo. Gwelsom fod ei drefniadau arweinyddiaeth a llywodraethu yn ei helpu i ddeall y bygythiad y mae twyll yn ei achosi i gymunedau. Mae mwy i'w wneud o hyd, ac mae angen i'r llw wella hyfforddiant, safonau ymchwilio a chefnogaeth i ddioddefwyr twyll.

Fe welsom nodweddion cadarnhaol yn nhrefniadau'r llw wrth gadw yn y ddalfa. Mae swyddogion a staff yn trin carcharorion gydag urddas a pharch. Maen nhw'n dangos ffocws clir ar ddiogelu plant ac oedolion sy'n agored i niwed. Mae darpariaeth gofal iechyd, trefniadau craffu allanol a phrosesau rheoli risg yn effeithiol. Mae angen i'r llw gryfhau llywodraethu, lefelau staffio a sicrhau ansawdd. Dylai hefyd wella trosglwyddo yn y ddalfa, rheoli allweddi, cadw cofnodion a chysondeb mewn gweithdrefnau diogelu a chadw yn y ddalfa.

Yn gyffredinol, mae Heddlu Dyfed-Powys wedi gwneud gwelliannau mewn sawl maes pwysig ers ein harolygiad diwethaf. Rwy'n optimistaidd y bydd y llw yn ymateb yn gadarnhaol i'n canfyddiadau ac yn rhoi ffocws o'r newydd ar wella safonau ymchwilio, ei ymateb i dwyll a'i oruchwyliaeth ddalfa. Byddaf yn parhau i fonitro perfformiad y llw.

Kathryn Stone OBE

Arolygydd Cwnstablfaeth Ei Mawrhydi

Arweinyddiaeth a rheoli'r llu

Digonol

Mae arweinyddiaeth a rheoli'r llu Heddlu Dyfed-Powys yn ddigonol.

Ymarfer arloesol

Mae'r llu yn gwneud defnydd effeithiol o fyfyrwyr prifysgol a gwirfoddolwyr rhithwir o bob cwr o'r DU i ddatblygu ymatebion arloesol i broblemau plismona

Mae'r rhaglen Gwirfoddolwyr rhithwir yn creu amgylchedd ar-lein lle mae'r llu yn gwahodd myfyrwyr prifysgol i ystyried problemau plismona cyfredol neu sy'n dod i'r amlwg. Mae hyn yn golygu y gall miloedd o bobl gyfrannu syniadau i helpu i fynd i'r afael â'r heriau cymhleth hyn.

Mae cyfranogwyr yn defnyddio porth ar-lein i rannu mewnwelediadau o'u profiadau byw ac i awgrymu syniadau ar adegau hyblyg. Mae myfyrwyr o Brifysgol De Cymru a Phrifysgol Aberystwyth yn defnyddio'r rhaglen, yn enwedig y rhai sy'n darllen troseddeg a'r gyfraith. Gan ei fod ar-lein, gall y llu ei ddefnyddio i gael safbwyntiau gan fyfyrwyr ar gyrsiau eraill, fel busnes, gwaith cymdeithasol, y cyfryngau a pheirianneg.

Mae'r llu wedi defnyddio'r cynllun i archwilio a datblygu ymateb plismona i dyfu canabis. Ar adeg ein harolygiad, roedd yn datblygu senarios i gefnogi ei ymateb i [gamfanteisio'n rhywiol](#) ar blant a dwyn peiriannau fferm gan grwpiau troseddol [grwpiau troseddu cyfundrefnol](#).

Maes i'w wella

Mae angen i'r llw wneud yn siŵr bod ei fodel gweithredu yn ei alluogi i reoli galw presennol ac yn y dyfodol

Mae'r llw yn deall ei alw ac yn defnyddio gwybodaeth am faterion cyfredol ac sy'n dod i'r amlwg i ragweld risgiau yn y dyfodol. Mae hefyd yn rhagweld galw tymhorol a gall gynyddu ei adnoddau yn ystod y cyfnodau hyn.

Yn 2025, cynyddodd y llw nifer y [swyddogion](#) ar ei dimau ymateb. Fodd bynnag, dywedodd swyddogion mewn rhai ardaloedd wrthym nad oedden nhw'n teimlo bod gan y timau ddigon o adnoddau i ateb y galw. Mae'r llw yn cymryd camau i liniaru'r pwysau ar ei oruchwylwyr rheng flaen trwy gynyddu nifer y sarsiantiaid mewn timau ymateb, timau [plismona cymdogaeth](#) ac ymchwilio.

Dywedodd swyddogion ymateb wrthym hefyd eu bod yn aml yn cael trafferth cael mynediad at gerbydau'r heddlu, yn rhannol oherwydd ôl-groniad o gerbydau sy'n aros am wasanaethu neu, mewn rhai achosion, atgyweiriadau cymharol fach. Dylai'r llw wneud yn siŵr bod ei wasanaeth cymorth fflyd yn gallu darparu digon o gerbydau sydd ar gael yn rhwydd i dimau gweithredol.

Mae'r llw wedi adolygu ei fodel gweithredu i greu cydbwysedd cyfartal o lwyth gwaith. Fodd bynnag, yn ein harolygiad, gwelsom ôl-groniadau o alw heb ei ddiwallu mewn sawl maes. Roedd y rhain yn cynnwys digwyddiadau wedi'u trefnu nad oedd angen presenoldeb ar unwaith neu flaenoriaeth, ac ymchwiliadau troseddol sy'n aros am adolygiad a dyrannu gan y ganolfan ymchwilio ganolog. Lleihaodd y llw yr ôl-groniadau hyn yn brydlon, ond gallai'r model gweithredu presennol achosi ôl-groniadau i ail-ymddangos yn gyflym.

Prif ganfyddiadau

Yn yr adran hon, rydym yn nodi ein prif ganfyddiadau sy'n ymwneud â pha mor dda y mae arweinyddiaeth a rheoli'r llw.

Mae'r llw yn defnyddio dadansoddiad rhagfynegol i lywio ei ddatganiad rheoli lluoedd, ac mae'n defnyddio hyn i wella cynllunio gweithredol a dyrannu adnoddau

Yn ystod ein harolygiad, gwelsom fod y llw yn defnyddio dadansoddeg rhagfynegol i lywio ei [ddatganiad rheoli llw](#). Mae uwch arweinwyr yn defnyddio'r datganiad rheoli llw i ddeall pwysau galw a blaenoriaethu adnoddau'n effeithiol.

Mae cynhyrchion dadansoddol yn helpu'r llw i nodi tueddiadau a phwysau troseddau sy'n dod i'r amlwg. Mae data gan sefydliadau partner fel byrddau cynllunio ardal ac awdurdodau lleol yn cyfrannu at adolygiadau chwe mis sy'n goleuo cynllunio.

Mae gallu'r lluo i nodi patrymau fel cyfnodau brig ar gyfer digwyddiadau, amrywiadau mewn cyfaint galwadau ac amrywiadau tymhorol mewn cyfraddau troseddu a digwyddiadau yn cefnogi ei benderfyniadau dyddiol a rhagolygon hirdymor. Mae'r dull hwn wedi helpu'r lluo i ddosbarthu ei [swyddogion](#), [staff](#) a'i adnoddau yn fwy effeithlon a datblygu sawl gweithrediad. Mae'r rhain yn cynnwys Operation Lion, sy'n helpu i reoli mewnlfriad twristiaid i Ddinbych-y-pysgod yn ystod y tymor brig, ac Operation Valiant, yr ymateb ehangach i ymdopi â galw cynyddol yn yr haf.

Mae'r lluo yn defnyddio dadansoddiad data i nodi tueddiadau troseddu newydd ac sy'n dod i'r amlwg. Mae hefyd yn ystyried ffactorau gwleidyddol a chymdeithasol ehangach a allai effeithio ar blismona. Mae hyn yn helpu'r lluo i gynllunio ei wasanaethau a datblygu gweithgarwch atal a phlisma cymunedol wedi'i dargedu. O'u cyfuno â data amser real, mae'r mewnwelediadau hyn yn helpu'r lluo i ddefnyddio adnoddau lle mae eu hangen fwyaf ac ymateb i'r galw yn fwy effeithiol.

Dywedodd y lluo wrthym y byddai ei broses cynllunio ariannol yn defnyddio dadansoddeg rhagfynegol i ddeall pwysau yn y dyfodol ac i flaenoriaethu gwariant yn unol â hynny.

Mae'r lluo yn ystyried anghenion ei gymunedau a'i weithlu fel rhan o'i gynllunio strategol ac i osod blaenoriaethau

Mae'r lluo yn defnyddio ystod o fewnwelediadau i'r gweithlu i lywio ei gynllunio a'i flaenoriaethau. Mae rheolwyr llinell yn annog swyddogion a staff i awgrymu syniadau ar gyfer gwella effeithiolrwydd neu leihau'r galw. Mae hyn wedi cynnwys plismona ffyrdd, [ymddygiad gwrthgymdeithasol](#) a dwyn o siopau. Mae hyn yn hyrwyddo arloesedd rheng flaen ac yn gwella datrys problemau lleol.

Gwnaethom gynnal arolwg gweithlu sy'n agored i'r holl swyddogion a staff rhwng 16 Chwefror 2026 a 20 Mawrth 2026. Cawsom 1,112 o ymatebion, sef tua 46.5 y cant o'r gweithlu. Yn yr arolwg hwnnw, cytunodd 70.1 y cant o'r ymatebwyr (779 o 1,112) fod uwch arweinwyr Heddlu Dyfed-Powys yn ystyried anghenion y gymuned leol wrth wneud penderfyniadau strategol.

Mae'r lluo wedi cryfhau'r ffordd y mae'n gweithio gyda'i gymuned trwy ei blatfform DyfedPowys Connects. Rydym yn adrodd ar hyn ymhellach yn [adran atal a rhwystro'r adroddiad hwn](#). Mae'r lluo yn defnyddio canlyniadau arolwg Dyfed-Powys Connects i osod blaenoriaethau. Er enghraifft, arweiniodd pryderon cymunedol am ddiogelwch ar y ffyrdd at weithgarwch ar y cyd gan dimau plismona cymdogaeth a ffyrdd.

Mae uwch arweinwyr yn weladwy ac yn barod i wrando ar eu swyddogion a'u staff. Maen nhw'n darparu cyfleoedd rheolaidd i'r gweithlu gwrdd a siarad â nhw, gan gynnwys sioeau teithiol, sesiynau briffio a rhyngweithiadau un-i-un. Gall swyddogion a staff gyfrannu eu barn trwy'r digwyddiadau, arolygon a sianeli adborth ffurfiol hyn. Mae'r bwrdd pobl, diwylliant a moeseg yn ystyried adborth o ddigwyddiadau 'Ymgysylltu a Disgwyliadau'r llw, sy'n cefnogi cynllunio strategol.

Fodd bynnag, mae angen i'r llw wneud yn siŵr bod y gweithlu cyfan yn teimlo'n rhan o'i gynlluniau ar gyfer newid. Yn ein harolwg gweithlu, cytunodd 61.4 y cant o'r ymatebwyr (683 o 1,112) fod uwch arweinwyr yn ystyried anghenion y gweithlu. Fodd bynnag, yn ystod ein harolygiad, mynegodd rhai swyddogion a staff bryderon nad oedden nhw'n gwrando ar farn y gweithlu ynglŷn â newidiadau sefydliadol i'r ganolfan ymchwiliadau canolog ac uned diogelu [pobl sy'n agored i niwed](#). Dywedodd rhai [personél](#) nad oedd y rhesymau dros rai newidiadau helaeth a chyflym yn cael eu cyfathrebu'n effeithiol.

Mewn ymateb, mae'r llw yn gwerthuso effaith y newidiadau hyn ac yn ystyried adborth y gweithlu fel rhan o'i adolygiad o sut mae'n ymgynghori, cyfathrebu â'i weithlu a'i gefnogi wrth weithredu newid sefydliadol.

Enghraifft o'r llw sy'n ymateb i adborth y gweithlu yw ei adolygiad o strwythur [buned reoli sylfaenol](#) Powys. Defnyddiodd adborth arolwg gweithlu ynghyd â dadansoddiad arall i lywio ei benderfyniad i ddychwelyd i'r hen fodel Sir Frycheiniog, Sir Faesyfed a Sir Drefaldwyn (tair sir).

Mae fframweithiau perfformiad yn glir, ac mae'r grym yn eu halinio â blaenoriaethau strategol

Mae'r llw yn alinio ei fframwaith perfformiad â'i [gynllun darpariaeth strategol](#) a blaenoriaethau'r [comisiynydd heddlu a throseddu](#). Mae strwythurau llywodraethu, gan gynnwys cyfarfodydd dyddiol, misol a chwarterol, ar waith i adolygu perfformiad a gweithgarwch uniongyrchol. Mae'r cyfarfod rheoli dyddiol yn cysylltu digwyddiadau â blaenoriaethau fel [cam-drin domestig](#), troseddau rhywiol a chyflenwi cyffuriau. Mae'r dull hwn yn cefnogi goruchwyliaeth ac atebolrwydd clir.

Mae fframweithiau perfformiad plismona cymdogaeth yn adlewyrchu blaenoriaethau lleol. Mae timau'n defnyddio adborth cymunedol i osod blaenoriaethau a datblygu cynlluniau patrôl. Mae hyn yn sicrhau bod y llw yn canolbwyntio gweithgarwch ar faterion sy'n bwysig i'r cyhoedd.

Yn ogystal, mae'r llw yn cyfathrebu ac yn gweithio gyda'i weithlu i wella dealltwriaeth o'i fframwaith perfformiad. Mae diweddariadau wythnosol, briffio rheoli a chylchgrawn Informer y llw yn atgyfnerthu negeseuon pwysig. Mae hyn yn helpu'r gweithlu i ddeall sut mae eu perfformiad yn cysylltu ag amcanion strategol y llw.

Mae'r llu yn sicrhau bod gan ei weithlu y sgiliau a'r galluoedd cywir i weithio'n effeithiol

Mae'r llu wedi buddsoddi mewn datblygu ei arweinyddiaeth ar draws pob rheng. Mae'n cynnig rhaglenni hyfforddi arweinwyr [llinell gyntaf](#), canolig ac uwch sy'n cyd-fynd â fframwaith arweinyddiaeth y [Coleg Plismona](#). Mae'r llu hefyd yn darparu hyfforddiant arbenigol fel dosbarthiadau meistr Adnoddau Dynol a chysiau goruchwyllo ymchwilol. Mae hyfforddiant arweinyddiaeth yn orfodol i'r rhai ar lwybrau dyrchafiad. Mae llawer o swyddogion yn elwa o gynlluniau mentora, hyfforddi a datblygu.

Dangosodd canlyniadau arolwg ein gweithlu fod 67.2 y cant o'r ymatebwyr (229 o 341) yn cytuno bod Heddlu Dyfed-Powys wedi rhoi'r hyfforddiant angenrheidiol iddyn nhw i gyflawni cyfrifoldebau rheoli llinell neu oruchwyllo.

Er mwyn gwella gallu arweinwyr i reoli newid cymhleth yn effeithiol, mae'r llu yn ariannu rhaglen gynhwysfawr achrededig allanol ar gyfer yr holl brif arolygwyr a staff cyfatebol ac uwch.

Mae'r llu yn defnyddio ei gynllun gweithlu strategol i gefnogi cynllunio olyniaeth a datblygu arweinyddiaeth. Mae prosesau hyrwyddo, cynlluniau talent a threfniadau mentora yn helpu i baru sgiliau â rolau. Mae tiwtoriaid a goruchwylwyr yn darparu cymorth i recriwtiaid newydd. Disgrifiodd swyddogion myfyrwyr y gwnaethom siarad â nhw eu goruchwylwyr fel rhai hygyrch a chefnogol.

Mae gan y llu ddiwylliant arweinyddiaeth cadarnhaol, cefnogol ac ymrwymiad i wella safonau ymddygiad proffesiynol

Mae'r llu wedi gwneud ei [Addewid Diwylliant](#) yn rhan o brosesau hyfforddi a hyrwyddo, ac ymarfer dyddiol. Mae'r llu wedi alinio hyfforddiant â'r [Cod Moeseg](#) ac yn disgwyl i arweinwyr fodelu ymddygiad moesegol a chynhwysol.

Mae uwch arweinwyr yn atgyfnerthu eu disgwyliadau am ymddygiad trwy sesiynau briffio a sioeau teithiol rheolaidd. Mae'r llu yn annog swyddogion a staff i herio ymddygiad amhriodol ac i ddefnyddio llwybrau adrodd cyfrinachol. Dywedodd swyddogion a staff wrthym eu bod yn hyderus y byddai'r llu yn herio ac yn mynd i'r afael ag ymddygiad gwael.

Mae'r prif gwnstabl a'r uwch dîm yn weladwy ac yn hygyrch, yn gwrando ar bryderon ac yn annog her. Er mwyn gwella gwelededd a chyfathrebu, mae'r llu wedi cyflwyno 'dim cyfarfodydd dydd Gwener' fel y gall uwch arweinwyr fod yn fwy hygyrch i'w timau. Mae arweinwyr yn cydnabod gwaith da yn rheolaidd ac yn darparu cymorth lles lle bo angen. Mae hyn yn debygol o hyrwyddo amgylchedd gwaith cadarnhaol a chryfhau ymddiriedaeth mewn arweinyddiaeth.

Canfu ein harolwg gweithlu fod 76.1 y cant o'r ymatebwyr (846 o 1,112) yn cytuno bod uwch arweinwyr Heddlu Dyfed-Powys yn dangos y safonau, yr ymddygiad a'r diwylliant a ddisgwylir gan yr heddlu. Ac roedd 88.4 y cant o'r ymatebwyr (983 o 1,112) yn cytuno bod eu rheolwr yn modelu safonau ymddygiad uchel.

Mae gan y llu gynlluniau trawsnewid digidol sy'n dangos sut mae'n defnyddio technoleg i wella effeithlonrwydd gweithredol

Mae gan y llu strategaeth drawsnewid digidol gynhwysfawr gyda chynlluniau i ddefnyddio technolegau uwch i wella effeithlonrwydd gweithredol a darpariaeth gwasanaethau. Trwy integreiddio offer fel deallusrwydd artifisial, systemau storio [cwmwl](#) a dadansoddeg data, mae'r llu yn gwella gwneud penderfyniadau ac yn cynyddu cynhyrchedd.

Mae gan y llu system – y cylch cynllunio a sicrwydd strategol – y mae'n ei defnyddio i annog cynigion ar gyfer newidiadau i'r gweithlu, gweithredu technoleg a gwelliannau prosesau. Trwyddo, gall yr holl swyddogion a staff awgrymu gwelliannau digidol neu dechnoleg. Mae grŵp data, technoleg ac arloesi y llu yn adolygu ac awgrymiadau costau.

Mae'r llu wedi awtomeiddio sawl maes gweithredol, gan gynnwys defnyddio awtomeiddio i:

- frysbenno [diogelu](#) risgiau o wybodaeth mewn [Hysbysiadau Diogelu'r Cyhoedd](#) a chymorth rhannu gwybodaeth;
- brosesu adnewyddu [trwyddedu arfau tanio](#) a gwiriadau cefndir cysylltiedig; a
- chyflymu prosesu ffeiliau achos a gwneud penderfyniadau ar droseddau meintiau uchel, niwed-is.

Mae'r llu yn datblygu system i adnabod pobl a allai fod yn risg i ddiogelwch pobl eraill neu a allai fod mewn perygl o niwed. Bydd y system yn tynnu sylw at gysylltiadau rhwng pobl agored i niwed a throseddwyr hysbys, fel troseddwyr rhywiol. Dylai hyn wella diogelwch y cyhoedd trwy helpu'r llu i'w hadnabod yn gynt.

Mae'r llu wedi treialu darparu gliniaduron i swyddogion rheng flaen yn Ne Ceredigion fel y gall swyddogion gwblhau datganiadau a gwaith papur heb ddychwelyd i'r gorsafoedd. Dywedodd y llu wrthym fod ei werthusiad yn dangos gwelliant sylweddol mewn amseroedd ymateb i ddigwyddiadau yr oedd wedi'u graddio fel argyfwng neu flaenoriaeth. Dywedodd y llu wrthym hefyd fod argaeledd swyddogion wedi cynyddu ac wedi arbed arian trwy leihau goramser. Mae'n ymestyn y treial gliniaduron i swyddogion yng Ngogledd Ceredigion cyn ystyried cyflwyno ehangach.

Mae'r llw yn cydweithio'n dda â phlisma a sefydliadau allanol er mwyn gwella ei wasanaeth i'r cyhoedd

Mae Heddlu Dyfed-Powys yn cydweithio â lluoedd eraill Cymru a Lloegr i rannu gwasanaethau technoleg, caffael a llesiant. Dylai'r trefniadau hyn ei helpu i leihau costau, yn ogystal â gwella cysondeb ar draws plisma.

Mae'r llw wedi ehangu ei gydweithrediad â'r gwasanaeth tân ac achub. Mae bellach yn gweithredu o sawl lleoliad a rennir, gan leihau costau a gwella mynediad lleol. Mae'r gwasanaeth tân ac achub hefyd yn darparu seilwaith cerbydau trydan. Yn ogystal, mae'r llw yn croesawu staff y gwasanaeth ambiwlans yn ei [ystafell reoli](#). Mae hyn yn cryfhau cydweithio ac yn cynhyrchu incwm.

Mae'r llw yn gweithio'n effeithiol gyda heddluoedd eraill ac awdurdodau lleol ar lefel ranbarthol a chenedlaethol i wella ei allu gweithredol. Mae'n rhannu uned arfau tanio a gwasanaethau fforensig gyda lluoedd eraill. Mae hefyd yn gweithio ar draws ffiniau ar blisma ffyrdd a gweithgareddau gorfodi eraill. Mae'r partneriaethau hyn yn ymestyn capasiti ac yn darparu mynediad at sgiliau arbenigol.

Mae'r llw wedi datblygu perthynas gref â sefydliadau academaidd a phrifysgolion trwy gydweithrediad Cymru gyfan. Mae hyn yn cefnogi ymchwil arloesol i ymddiriedaeth y cyhoedd, ymarfer sy'n seiliedig ar drawma a dulliau plisma. Mae tystiolaeth o'r prosiectau hyn yn llywio penderfyniadau gweithredol a strategol ac yn helpu'r llw i ddarparu gwell gwasanaeth i'r cyhoedd.

Gall y llw ddangos sut mae'n alinio cyllid i'w flaenoriaethau a sut mae'n penderfynu a yw ei wariant yn cynnig gwerth am arian

Mae proses cynllunio a sicrwydd strategol y llw yn cysylltu cynllunio ariannol â galw gweithredol. Mae uwch arweinwyr yn mynychu diwrnodau strwythuredig gyda'r tîm cyllid, sy'n darparu cyngor ar effeithlonrwydd, ffynonellau cyllido a fforddiadwyedd. Mae'r dull hwn yn gwella ymwybyddiaeth ariannol uwch arweinwyr ac yn cryfhau cysylltiadau rhwng cyllid a phlisma gweithredol. Mae hyn yn dangos sut mae'r llw yn defnyddio adnoddau i gyfeirio cyllid tuag at flaenoriaethau gweithredol. Mae wedi buddsoddi mewn plisma rheng flaen, uwchraddio technoleg a mentrau wedi'u targedu, fel profion cyffuriau ar arestio a phatrôl ymddygiad gwrthgymdeithasol.

Mae'r llw yn defnyddio adolygiadau perfformiad ac archwiliadau rheolaidd i'w helpu i asesu a yw ei wariant yn arwain at ganlyniadau mesuradwy. Mae'n gwneud yn siŵr ei fod yn defnyddio arian cyhoeddus yn effeithlon. Mae penaethiaid adran yn cyflwyno achosion busnes gyda chynlluniau clir sy'n amlinellu costau a buddion. Mae'r llw yn defnyddio [meincnodi](#) a dadansoddiadau cost-budd. Mae'n mabwysiadu arferion gorau mewn caffael a rheoli adnoddau i gefnogi gwerth am arian ymhellach.

Mae'r llu wedi buddsoddi mewn nifer o brosiectau cynaliadwyedd, gan gynnwys goleuadau LED, gosodiadau paneli solar, uwchraddio inswleiddio adeiladau, systemau gwresogi nad ydynt yn hydrocarbon a throsglwyddo i fflyd cerbydau trydan. Dywedodd y llu wrthym fod ei ddata yn dangos bod y mentrau hyn wedi arwain at ostyngiad o 22.3 y cant yn y defnydd o drydan dros bum mlynedd a gostyngiad o 17.0 y cant yn ôl troed carbon yr ystâd.

Mae adeiladau newydd, fel gorsaf Dafen, yn cynnwys nodweddion arbed ynni gan gynnwys ynni solar, pypiau gwres ffynhonnell aer a chynaeafu dŵr llwyd. Mae'r llu yn rhagweld y bydd y datblygiad arfaethedig o fferm solar gwerth £1.5 miliwn yn ei bencadlys yn cynhyrchu 592,000 cilowat-awr bob blwyddyn. Bydd hyn yn lleihau costau ynni ymhellach ac yn caniatáu i'r llu gynhyrchu refeniw trwy werthu trydan yn ôl i ddarparwyr ynni.

Mae'r tîm cyllid yn cyfrannu at y bwrdd newid ac yn rhoi sicrwydd bod cynigion yn ariannol gadarn cyn derbyn cymeradwyaeth y [prif swyddog](#). Trwy'r trefniadau llywodraethu hyn, mae'r llu yn sicrhau bod arweinwyr yn deall cyllid sydd ar gael a phwysau cystadleuol. Trwy gynnal yr aliniad a'r atebolrwydd hwn, gall y llu greu hyder y cyhoedd yn ei reolaeth ariannol ac effeithiolrwydd gweithredol.

Gall y llu ddefnyddio data galw wrth gynllunio ei weithlu ond mae'n dal i ddibynnu ar brosesu data â llaw mewn rhai achosion

Canfuom fod y llu yn defnyddio data galw i helpu i ddyrannu adnoddau yn effeithiol. Yn y cyfarfodydd a arsylwom, defnyddiodd arweinwyr adroddiadau perfformiad a dangosfyrddau data i adolygu perfformiad, nodi meysydd pryder a dod o hyd i gyfleoedd i wella.

Mae pecynnau perfformiad y llu yn cyfuno mewnwelediadau data o dueddiadau digwyddiadau, amseroedd ymateb, mapiau gwres galwadau sy'n dod i mewn i'r ystafell reoli a phatrymau troseddau daearyddol i wneud yn siŵr ei fod yn defnyddio swyddogion a staff lle mae eu hangen fwyaf. Er enghraifft, mae byrddau perfformiad yn monitro data amser presenoldeb manwl gan gynnwys lleoliad, amseru ac argaeledd adnoddau i ddeall y rhesymau pam nad yw'r llu wedi mynychu rhai digwyddiadau mor brydlon ag sydd ei angen.

Mae rheoli adnoddau a chynllunio gwytnwch y gweithlu yn helpu i alinio data AD ar sgiliau swyddogion a staff ag anghenion gweithredol penodol. Mae hyn yn ei helpu i sicrhau bod swyddogion a staff sydd â'r sgiliau cywir i atal ac atal troseddu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol, ac ymateb i ddigwyddiadau ac ymchwilio i droseddu, yn y lleoedd iawn.

Gallai'r lluoedd wella ei ddull ymhellach. Canfuom nad oedd y systemau [iechyd galwedigaethol](#), dyletswyddau, rheoli, adnoddau dynol a hyfforddiant yn darparu trosolwg clir a chynhwysfawr i'r lluoedd o ddefnyddio, hyfforddiant ac argaeledd y gweithlu. Mae'r lluoedd yn dibynnu ar brosesau llaw a thaenlenni i gael mynediad at rywfaint o wybodaeth.

Mae'r lluoedd wedi gweithio gyda'r lluoedd eraill yng Nghymru i ariannu prynu technoleg a gwasanaethau newydd ar y cyd. Mae hyn yn cynnwys prynu system AD (recriwtio) Oleo a meddalwedd G2 (iechyd galwedigaethol). Mae'r dechnoleg hon yn gwella goruchwyliaeth y lluoedd, ond bydd yn cymryd peth amser i integreiddio'n llawn â systemau lluoedd ehangach.

Adroddodd rhai goruchwylwyr nad oedd pob swyddog a staff yn gweld dangosfyrddau Power BI yn hawdd i'w defnyddio, a bod angen i bersonél chwilio am wybodaeth ar draws sawl dangosfyrddau. O ganlyniad, efallai na fydd arweinwyr yn nodi problemau perfformiad yn gyflym nac yn defnyddio data yn gyson i wella gwasanaethau. Dywedodd timau rheoli troseddwywr wrthym nad oedd ganddynt ddata dibynadwy am alw lleol bob amser, ac mewn rhai achosion nid oedd gwybodaeth dangosfwrdd yn cyd-fynd â realiti gweithredol.

Denu, datblygu a chadw'r gweithlu, a chreu gweithle amrywiol a chynhwysol

Da

Mae Heddlu Dyfed-Powys yn dda o ran denu, datblygu a chadw ei weithlu, a chreu gweithle amrywiol a chynhwysol.

Ymarfer addawol

Mae'r llw yn defnyddio technoleg realiti rhithwir mewn recriwtio a hyfforddiant i wella sgiliau ei weithlu a lleihau athreulïad

Mae'r llw wedi creu rhaglen ddysgu ymgolli gan ddefnyddio technoleg realiti rhithwir 360 gradd (VR). Mae wedi datblygu 30 senario gwahanol sy'n efelychu digwyddiadau y mae swyddogion myfyrwyr yn debygol o ddod ar eu traws, gan gynnwys marwolaethau sydyn, gwrthdrawiadau traffig ffyrdd, [cam-drin domestig](#) a throseddau fel lladrad.

Mae'r rhaglen hon yn cyflwyno mwy o realaeth na defnyddio dulliau dosbarth traddodiadol. Dywedodd y llw wrthym fod swyddogion myfyrwyr wedi adrodd cynnydd sylweddol yn eu hyder wrth fynychu digwyddiadau cam-drin domestig ac yn eu dealltwriaeth o waith yr heddlu.

Mae'r llw hefyd wedi defnyddio'r dechnoleg mewn digwyddiadau recriwtio, gan roi cyfle i ddarpar recriwtiaid brofi'r mathau o ddigwyddiadau y gallent eu hwynebu fel [swyddogion heddlu](#). Dylai hyn helpu recriwtiaid i ddeall realiti plismona'n well.

Mae'r llw hefyd yn ceisio ehangu'r defnydd o glustffonau VR fel rhan o'i ymyriadau ieuenctid. Mae'n bwriadu cynnal sesiynau VR gyda phobl ifanc, sefydliadau partner, darparwyr cyfleusterau ar ôl ysgol, gwasanaethau atal ac ymyrraeth ieuenctid, yn ogystal â gofalcon, i dynnu sylw at fgythiadau ar-lein, camddefnyddio alcohol a chyffuriau.

Mae'r llu wedi derbyn grantiau gan [gomisiynydd yr heddlu a throsedd](#) a [Chyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu](#) i'w helpu i ddatblygu'r prosiect ymhellach. Mae hyn yn cynnwys datblygu meddalwedd newydd a dyfeisiau llaw fel y gall defnyddwyr 'godi' a rhyngweithio ag eitemau neu arddangosfeydd yn y senarios. Mae'r llu wedi cyflwyno'r fenter ar gyfer Gwobr Arloesi Genedlaethol.

Prif ganfyddiadau

Yn yr adran hon, rydym yn nodi ein prif ganfyddiadau sy'n ymwneud â pha mor dda mae'r llu yn denu, datblygu a chadw ei weithlu, a chreu gweithle amrywiol a chynhwysol.

Mae'r llu yn darparu cymorth wedi'i deilwra i sicrhau bod ei broses recriwtio yn deg ac yn gynhwysol

Mae gan y llu swyddog talent ac atyniad a thîm [gweithredu cadarnhaol](#). Maen nhw'n cefnogi ystod eang o weithgareddau mewn cymunedau i gefnogi ymgeiswyr o gefndiroedd amrywiol drwy'r daith recriwtio. Mae'r llu yn cynnal digwyddiadau recriwtio ar gyfer darpar ymgeiswyr o [gymunedau sydd wedi'u tangynrychioli](#) ac mewn lleoliadau fel mosgiau. Mae ganddo gyfieithydd pwrpasol i sicrhau bod yr holl gyfathrebiadau recriwtio ar gael yn Gymraeg a Saesneg.

Mae'r llu hefyd yn rhan o dîm gweithredu cadarnhaol Cymru gyfan, gyda'r bwriad o wella cydweithio rhwng lluoedd Cymru.

Yn 2026, darparodd y llu dri digwyddiad recriwtio i fyfyrwyr ag anghenion dysgu ychwanegol o wahanol ysgolion yn ardal y llu, gan gynnig cyngor a chefnogaeth ar wneud cais am yrfa heddlu. Cynhaliodd y llu ddigwyddiad recriwtio ar-lein fel y gallai darpar ymgeiswyr o'r gymuned LGBTQ+ siarad â swyddogion sy'n gwasanaethu o'r gymuned LGBTQ+ am eu profiadau.

Mae'r llu yn cynnig rhaglen ymgyfarwyddo gyrfu tri diwrnod i ddisgyblion ym mlynedd 10 i 13. Mae cyfranogwyr yn dysgu mwy am yr hyn sy'n digwydd y tu ôl i'r llenni heddlu, ac am lwybrau gyrfu swyddogion a [staff](#) sydd ar gael. Mynychodd mwy na 2,000 o ddisgyblion ddigwyddiad yn Sir Gaerfyrddin. Dylai hyn helpu i gefnogi recriwtio yn y dyfodol.

Er mwyn cefnogi recriwtio a chadw, mae'r llu yn cynnig cyfleoedd gweithio hyblyg a chefnogaeth i [personél](#) sydd â chyfrifoldebau gofalu. Gall swyddogion a staff wneud cais i weithio oriau hyblyg neu gywasgedig ac efallai y byddant yn gallu gweithio gartref neu leoliadau anghysbell, yn dibynnu ar eu rôl.

Roedd y cymdeithasau a'r rhwydweithiau ar gyfer swyddogion a staff y buom yn siarad â nhw yn gadarnhaol am brosesau recriwtio'r llu, gan eu gweld yn deg, agored a chynhwysol.

Mae'r llw yn hyrwyddo amrywiaeth, cydraddoldeb a chynhwysiant ar draws y gweithle

Mae'r llw wedi cwblhau hunanasesiad yn erbyn y [Strategaeth Genedlaethol Diwylliant Plismona a Chynhwysiant 2025 i 2030](#). Mae'n ei gwneud yn ofynnol i bob swyddog a staff gael amcanion cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant wedi'u cynnwys yn eu portffolios asesu datblygiad personol (DAPs) a thystiolaeth o waith tuag at yr amcanion hyn. Yn ein harchwiliad o 20 DAP, roedd pob un o'r 20 yn cynnwys dau amcan sy'n canolbwyntio ar gydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant. Mae hyn yn dangos bod y llw yn defnyddio ei broses DAP i hyrwyddo ymddygiadau cadarnhaol ynghylch cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant.

Mae'r llw yn nodi disgwyliadau clir ar gyfer ymddygiad cynhwysol trwy ei Addewid Diwylliant. Mae'r addewid yn hyrwyddo tegwch, gwaith tîm, parch ac ymddiriedaeth. Mae'n gosod rhwymedigaeth ar arweinwyr a'r gweithlu i herio ymddygiad gwael. Mae arweinwyr yn defnyddio'r addewid i esbonio sut y dylai swyddogion a staff drin ei gilydd.

Yn ein harolwg gweithlu, cytunodd 90.3 y cant o'r ymatebwyr (1,004 o 1,112) fod eu rheolwr yn herio ymddygiad gwahaniaethol. Er bod hyn yn gadarnhaol, dylai'r llw weithio i sicrhau bod pob aelod o'r gweithlu yn hyderus i herio ymddygiad annerbyniol. Yn ein harolwg, dywedodd 74.0 y cant o'r ymatebwyr (823 o 1,112) ei bod yn ddiogel herio ymddygiad annerbyniol ym mhob gradd a rheng.

Mae'r llw yn gofyn i'r holl swyddogion a staff gwblhau'r sesiynau ymwybyddiaeth diwylliant sy'n gysylltiedig â hil y mae wedi'u cyflwyno. Mae'r sesiynau'n cynnwys arolygon cyn ac ar ôl cwrs. Dywedodd y llw wrthym fod 64.0 y cant o'r gweithlu wedi mynychu erbyn mis Mawrth 2026. Mae'r hyfforddiant [arweinyddiaeth llinell gyntaf](#) yn cynnwys ystod o sesiynau sydd wedi'u cynllunio i adeiladu ymwybyddiaeth, gallu a hyder arweinwyr wrth gefnogi gweithle cynhwysol. Yn ein harolwg gweithlu, cytunodd 87.8 y cant o'r ymatebwyr (976 o 1,112) fod eu rheolwr wedi creu amgylchedd gwaith cynhwysol.

Mae gan y llw hefyd gymdeithasau a rhwydweithiau swyddogion a staff effeithiol sy'n darparu cyngor, cefnogaeth ac arweiniad i'r gweithlu.

Mae'r llw yn darparu'r hyfforddiant cywir i swyddogion a staff i wneud gwaith arbenigol

Mae gan y llw gynllun gweithredu gwytnwch ymchwilwyr cynhwysfawr, sy'n dangos dealltwriaeth o'i alw ymchwilio presennol ac yn y dyfodol. Dywedodd ymchwilwyr wrthym eu bod yn teimlo eu bod wedi'u hyfforddi'n dda i gyflawni eu rôl. Ar 31 Mawrth 2026, roedd gan y llw 141 o ymchwilwyr [rhaglen ymchwiliadau proffesiynol \(PIP\) 2](#) cyfwerth ag amser llawn mewn swydd, o'i gymharu â 241 a ddylai fod yn y swydd. Mae hyn yn golygu bod y llw wedi llenwi 58.5 y cant o swyddi ymchwilwyr PIP 2.

Mae'r llw yn gweithio'n dda i fynd i'r afael â'r diffyg ac, ar 31 Mawrth 2026, roedd 83 o hyfforddeion PIP 2 o'i gymharu â'r diffyg o 100 o swyddi. Mae gan y llw dri chwr PIP 2 wedi'u cynllunio ar gyfer blwyddyn ariannol 2026/27. Dylai hyn ei helpu i ddatblygu mwy o dditectifs achrededig a lleihau ei ddiffyg.

Fodd bynnag, gwelsom nad oedd gan bob ditectif myfyriwr diwtor pwrpasol, ac roedd rhai yn cael eu tiwtora gan eu rhingyll. Mae'r llw wedi cyflwyno mentoriaid CID. Maen nhw wedi'u hyfforddi i gynnig cefnogaeth barhaus i dditectifs myfyrwyr. Dylai'r llw sicrhau ei hun bod pob ditectif myfyriwr yn derbyn lefel gyson o gefnogaeth.

Mae'r llw wedi cynyddu nifer y swyddi ymchwilio staff yr heddlu. Ym mis Mawrth 2026, cyflwynodd safon ar gyfer pob ymchwilydd staff heddlu sydd newydd ei benodi. Maen nhw'n cynnal llinell sylfaen o gymhwysedd sy'n cyfateb i PIP 1 fel rhan o'u hyfforddiant cychwynnol cyn symud i achrediad PIP 2. Mae hwn yn ddull o broffesiynoleiddio rôl ymchwilydd staff yr heddlu.

Mae'r llw wedi cyflwyno [Rhaglen Plismona cymdogaeth y Coleg Plismona](#). Mae dangosfwrdd y [Coleg Plismona](#)'n dangos, ar 23 Mehefin 2026, bod 195 o unigolion wedi cwblhau rhan gyntaf y rhaglen. Roedd gan y llw 199 o swyddogion cymdogaeth a swyddogion cymorth cymunedol yr heddlu sy'n gymwys ar gyfer ac yn ofynnol iddynt gwblhau'r hyfforddiant.

Mae'r llw wedi cynllunio cyflwyno hyfforddiant ar gyfer swyddogion a staff. Dylai hyn helpu i sicrhau bod gan [dimau cymdogaeth](#) y sgiliau sydd eu hangen arnynt i atal ac atal troseddu ac [ymddygiad gwrth-gymdeithasol](#) yn effeithiol.

Dywedodd y llw wrthym ei fod wedi hyfforddi holl swyddogion a staff tîm plismona ac atal cymdogaeth mewn deddfwriaeth ymddygiad gwrthgymdeithasol ac opsiynau ymyrraeth. Mae darparwyr allanol, fel ASB Help, wedi darparu hyfforddiant pellach i'r timau. Mae'r llw yn darparu pedwar diwrnod o [ddatblygiad proffesiynol parhaus \(DPP\)](#) i'r timau bob blwyddyn. Mae'r hyfforddiant arbenigol hwn yn cefnogi defnydd cyson a chyfreithlon o bwerau ymddygiad gwrthgymdeithasol.

Mae'r llw yn darparu hyfforddiant rheolaidd i'w gaplaniaid gwirfoddol, gan gynnwys diwrnodau hyfforddi chwarterol a safonau canllaw. Mae recriwtio ar y gweill ar gyfer pum caplan ychwanegol i gefnogi'r chwech yn y swydd ar adeg ein harolygiad. Mae hyn yn cryfhau argaeledd ac ansawdd cymorth bugeiliol o fewn y llw.

Mae'r llw hefyd yn defnyddio ei raglen Gwirfoddolwyr Rhithwir i annog myfyrwyr i awgrymu atebion i broblemau plismona fel rhan o'u dysgu academiaidd. Mae awgrymiadau yn cael eu rhannu â grymoedd eraill. Rydym wedi [amlygu hyn fel arwydd o arfer addawol](#).

Mae'r llu yn darparu ystod o gyfleoedd DPP a datblygu arweinyddiaeth i'w weithlu

Mae gan y llu gynllunydd hyfforddi a digwyddiadau wedi'u trefnu. Mae'n darparu ystod gynhwysfawr o DPP i'w weithlu. Mae hyn yn cynnwys hyfforddiant gloywi gweithredol fel cymorth cyntaf brys yn y gwaith a [stopio a chwilio](#). Mae hyfforddiant DPP arall yn cynnwys troseddau rhywiol, [stelcian](#) ac [aflonyddu](#), [cam-drin swydd at bwrpas rhywiol](#), ac aflonyddu rhywiol yn y gweithle. Gall y llu fod yn hyderus ei fod yn hyfforddi ei swyddogion a'i staff am faterion sy'n peri'r risg uchaf i'r cyhoedd a'r gweithlu.

Y tu hwnt i hyfforddiant gorfodol, gall y gweithlu gael mynediad at ddatblygiad proffesiynol ehangach trwy hyfforddiant arbenigol fel DPP arfau tanio, gweithdai Coleg Plismona a digwyddiadau eraill gan gynnwys gweithdai cynhwysiant LGBTQ+, sesiynau ymwybyddiaeth menopos a hyfforddiant [troseddau casineb](#) ar gyfer arweinwyr.

Mae'r llu yn darparu rhaglen Ysbrydoli (Inspire) y Coleg Plismona ar gyfer staff a swyddogion o [grwpiau sydd wedi'u tangynrychioli](#). Mae hyn yn darparu datblygiad gyrfa strwythuredig sy'n gysylltiedig â chynlluniau datblygu unigol. Mae'r llu hefyd yn cefnogi presenoldeb mewn nifer o ddigwyddiadau [Academi Cymru](#), sy'n darparu datblygiad proffesiynol ymgolli a hyfforddiant arweinyddiaeth. Mae'r llu yn buddsoddi yn natblygiad ei weithlu ehangach trwy gefnogi presenoldeb swyddogion yr heddlu a staff yr heddlu.

Dywedodd swyddogion ymateb wrthym fod eu diwrnodau hyfforddi yn aml yn cael eu canslo oherwydd galw gweithredol. Mae'r llu wedi cyflwyno grŵp hyfforddi a blaenoriaethu a pholisi ynghylch peidio â mynychu cyrsiau neu ganslo cwrs. Mae angen i'r llu wneud yn siŵr bod y polisïau hyn yn cael eu cadw at a bod, lle bynnag y bo modd, cyrsiau'n rhedeg yn ôl y cynllun.

Mae gan y llu ddealltwriaeth glir o heriau llesiant ei weithlu

Mae gan y llu gynllun llesiant cynhwysfawr, y mae wedi'i alinio â phum prif faes [Strategaeth Genedlaethol Iechyd a Lles yr Heddlu 2024–2026](#).

Yn ein harolwg gweithlu, dywedodd 65.3 y cant o'r ymatebwyr (726 o 1,112) fod y llu wedi ystyried eu lles wrth osod eu patrwm gwaith. A dywedodd 73.6 y cant o'r ymatebwyr (818 o 1,112) fod eu rheolwr llinell yn gwirio'n weithredol bod eu llwyth gwaith yn rheoladwy. Dywedodd swyddogion heddlu a staff y buom yn siarad â nhw fod ganddynt lwyth gwaith y gellir eu rheoli a chydbwysedd bywyd a gwaith.

Mae'r llu wedi cyflawni a chadw statws achrediad [Buddsoddwyr Aur Mewn Pobl](#), sy'n cael ei ddyfarnu pan fydd sefydliad yn dangos safonau uchel yn gyson wrth arwain, cefnogi a datblygu ei weithlu. Mae'r sicrwydd annibynnol hwn yn adlewyrchu lefel o berfformiad uwchlaw'r meincnod cenedlaethol ac yn tynnu sylw at y llu fel cyflogwr sy'n canolbwyntio ar ragoriaeth a DPP.

Mae gan y llu sgrinio lles gorfodol ar gyfer yr holl swyddogion a staff mewn rolau risg uchel. Mae'n annog y gweithlu i gwblhau holiaduron sgrinio fel y gall nodi risgiau lles yn gynnar a darparu ymyrraeth amserol pan yw'n ofynol.

Cymerodd y llu ran yn Arolwg Cenedlaethol Llesiant yr Heddlu ac mae wedi cryfhau sawl maes i gefnogi iechyd emosiynol a meddwl ei bersonél o ganlyniad i'r canfyddiadau. Er enghraifft, nodwyd pryderon am les ariannol. Cyfarfu'r llu â Police Mutual i nodi sut y gallai ddarparu gwell cefnogaeth. Mae bellach yn darparu platfform llesiant digidol, Stream, sy'n cynnig cymorth ariannol cyfrinachol.

Mae'r llu yn darparu arweiniad i reolwyr trwy ei adnoddau Parenting Pitstop. Mae'r rhain yn cynnwys llawlyfr i helpu rheolwyr llinell i gefnogi personél i gynllunio absenoldeb mamolaeth, tadolaeth, mabwysiadu neu absenoldeb rhiant a rennir.

Mae gan y llu brosesau ar waith i annog swyddogion a staff i aros yn ei weithlu

Mae'r llu yn gwirio boddhad ei weithlu trwy arolygon, ac yn casglu data gweithlu. Mae ganddo swyddog llesiant a chadw pwrpasol ac mae'n defnyddio cyfweiliadau 'dweud ac aros' i nodi pryderon yn gynnar a thrafod sut y gall annog pobl i aros yn ei weithlu.

O'r 30 cyfweiliad dweud ac aros a gynhaliwyd rhwng Rhagfyr 2024 a Tachwedd 2025, dewisodd 23 o swyddogion aros (ymddiswyddodd 5 a throsglwyddwyd 2), gan nodi y gall ymyrraeth gynnar helpu i atal swyddogion a staff rhag gadael y gweithlu. Dylai'r dull hwn gefnogi sefydlogrwydd y gweithlu a helpu i gadw sgiliau. Mae gan y llu hefyd broses gyfsweld ymadael dryloyw sy'n annibynnol ar y gadwyn rheoli llinell.

Yn ein harolwg gweithlu, dywedodd 83.2 y cant o'r ymatebwyr (766 o 921) eu bod am aros yn gweithio yn y llu am o leiaf y flwyddyn nesaf. A dywedodd 55.2 y cant o'r ymatebwyr (508 o 921) eu bod yn gweld eu gyrfa yn y dyfodol yn parhau yn y llu y tu hwnt i'r tair blynedd nesaf, sef yr ymateb a ddewiswyd amlaf.

Mae'r llu yn nodi'r heriau sy'n wynebu'r rhai o grwpiau a phersonél sydd wedi'u tangynrychioli a allai fod angen cymorth mwy teilwra. Mae'n cynnig mesurau a chymhellion cefnogol i oresgyn y materion hyn. Mae'r llu wedi mynd i'r afael yn gadarnhaol â heriau penodol sy'n wynebu'r rhai o'r lluoedd arfog a swyddogion myfyrwyr hŷn, a heriau sy'n gysylltiedig â menopos, niwroamrywiaeth, a chyfyngiadau corfforol. Lle bo'n bosibl, mae'n rhoi cymorth pwrpasol, addasiadau rhesymol, cynlluniau gwaith hyblyg neu ail-leoli ar waith i gadw sgiliau a chefnogi cadw staff am yr hir-dymor.

Mae'r llw yn casglu rhesymau dros bobl sy'n gadael y gweithlu fel rhan o fframwaith gadael Cyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu, sy'n casglu data ar y rhesymau pam mae personél yn gadael lluoedd yng Nghymru a Lloegr. Un thema a nodwyd oedd colli swyddogion myfyrwyr oherwydd cydbwysedd gwaith-bywyd anghymesur a achosir gan y cyfuniad o astudiaethau academiaidd a shifftiau gwaith. Cyflwynodd llwybr mynediad symlach newydd i'w cefnogi'n well. Mae Rhaglen Mynediad Cwnstabl yr Heddlu yn cynnig llwybr mynediad heb gymhwyster gradd. Mae'n cynnig diploma cydnabyddedig mewn plismona proffesiynol, gyda'r opsiwn i symud ymlaen i radd trydedd flwyddyn.

Mae gan y llw broses adolygu datblygiad proffesiynol strwythuredig, ond mae angen iddo gofnodi sgysiau un-i-un yn well

Mae'r llw yn cwblhau DAPs bob blwyddyn, gyda chyfarfodydd chwe mis i wirio dilyniant yn erbyn amcanion. Mae DAPs yn cynnwys amcanion sefydliadol gorfodol ac amcanion personol wedi'u teilwra. Mae'r llw yn defnyddio DAPs i gofnodi DPP, trafodaethau un-i-un a nodau yn y dyfodol, ac i nodi a chydabod unigolion talentog.

Mae swyddogion a staff yn cael cyfarfodydd un-i-un misol gyda'u goruchwylwyr, sy'n canolbwyntio ar les, llwythi gwaith ac anghenion hyfforddi. Canfuom fod swyddogion a staff yn gwerthfawrogi'r cyfarfodydd hyn.

Fe wnaethom adolygu 20 DAP. Roedd pob un o'r 20 yn cynnwys adborth cadarnhaol a chydabyddiaeth goruchwylwr o waith da fel rhan o'r asesiad yn erbyn yr amcanion. Fodd bynnag, dim ond 8 o 20 oedd â chofnod o gyfarfodydd un-i-un. Dywedodd swyddogion a goruchwylwyr wrthym eu bod yn cael y cyfarfodydd, ond nid oeddent bob amser wedi'u cofnodi yn y DAP.

Ar 31 Mawrth 2026, cyfradd cwblhau DAP ar gyfer swyddogion a staff oedd 88.0 y cant.

Defnyddio pwerau'n deg, yn briodol a chyda chyfiawnhad

Da

Mae Heddlu Dyfed-Powys yn dda wrth ddefnyddio ei bwerau'n deg, yn briodol a chyda chyfiawnhad.

Prif ganfyddiadau

Yn yr adran hon, rydym yn nodi ein prif ganfyddiadau sy'n ymwneud â pha mor dda mae'r llw wrth ddefnyddio ei bwerau'n deg, yn briodol a chyda chyfiawnhad.

Mae swyddogion yn deall sut i ddefnyddio pwerau stopio a chwilio yn deg ac yn briodol

Yn ystod ein harolygiad, fe wnaethom adolygu sampl o 127 o gofnodion [stopio a chwilio](#) rhwng 1 Chwefror 2025 a 31 Ionawr 2026. Yn seiliedig ar y sampl hon, rydym yn amcangyfrif bod 96.1 y cant (+/- 2.8 pwynt canran) o stopio a chwiliadau a gynhaliwyd gan y llw yn ystod y cyfnod hwn sail resymol wedi'u cofnodi.

Mae hwn yn welliant ystadegol arwyddocaol o'i gymharu â'r canfyddiadau o'n hadolygiad blaenorol o gofnodion rhwng 1 Ionawr 2022 a 31 Rhagfyr 2022. Yn yr adolygiad hwnnw, gwelsom fod 79.7 y cant (+/- 5.6 pwynt canran) o stopio a chwiliadau wedi cofnodi sail resymol wedi'u cofnodi.

Mae'r ganran a gofnodwyd yn dangos bod [swyddogion](#) wedi'u hyfforddi'n briodol ac yn defnyddio pwerau stopio a chwilio mewn ffordd deg a phriodol. Dywedodd swyddogion wrthym eu bod yn teimlo'n hyderus i ddefnyddio eu pwerau stopio a chwilio ac wedi cael digon o hyfforddiant. Yn ein harolwg gweithlu, dywedodd 45.6 y cant o'r ymatebwyr a ddefnyddiodd bwerau stopio a chwilio (134 o 294) eu bod wedi derbyn hyfforddiant ar eu defnydd yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf (y tu allan i hyfforddiant diogelwch cyhoeddus a phersonol gorfodol).

Adroddodd ymatebwyr a oedd wedi derbyn hyfforddiant ychwanegol ei fod wedi eu helpu i ddeall:

- y seiliau rhesymol sydd eu hangen i gynnal stopio a chwilio (97.0 y cant o'r ymatebwyr, 130 o 134);
- y materion o [anghymesuredd](#) yn y defnydd o bwerau stopio a chwilio (97.8 y cant o'r ymatebwyr, 131 o 134); a
- a sut i [ddiogelu plentyn](#) yn briodol yn ystod cyfarfod stopio a chwilio, gan gynnwys yn ystod chwiliadau stribed (96.3 y cant o'r ymatebwyr, 129 o 134).

Dylai'r llw wneud yn siŵr ei fod yn casglu data cywir i'w ganiatáu i ddeall pa mor deg y mae stop a chwilio yn cael ei ddefnyddio

Mae data o ansawdd da ar ethnigrwydd hunan-ddifffiniedig (sut mae unigolion yn diffinio eu ethnigrwydd) yn caniatáu i'r llw ddeall y gyfradd y mae'n defnyddio stopio a chwilio ar bobl o gefndiroedd lleiafrifoedd ethnig yn y boblogaeth breswyl leol.

Fel rhan o'n hadolygiad o gofnodion stopio a chwilio, gofynnem i'r llw ddarparu 12 mis o ddata stopio a chwilio rhwng 1 Chwefror 2025 a 31 Ionawr 2026. Canfuom fod gwybodaeth ethnigrwydd hunan-ddifffiniedig yn anhysbys (heb ei chofnodi, heb ei nodi na'i gwrthod) ar gyfer 3.3 y cant o'r cofnodion hyn. Yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025, ar gyfartaledd, roedd ethnigrwydd hunan-ddifffiniedig yn anhysbys ar gyfer 18.0 y cant o'r stopio a chwiliadau a gofnodwyd gan luoedd yng Nghymru a Lloegr.

Fodd bynnag, canfu ein hadolygiad o 20 o gyfarfyddiadau stopio a chwilio a ffilmiwyd ar [fideo wedi'i wisgo ar y corff \(BWV\)](#) nad oedd swyddogion yn gofyn am ethnigrwydd hunan-ddifffiniedig mewn 18 o'r gyfarfyddiadau hyn. Dylai swyddogion wneud yn siŵr eu bod yn gofyn am y data hwn i ganiatáu i'r llw nodi unrhyw ddefnydd anghymesur o'r pŵer yn fwy cywir.

Mae'r llw yn defnyddio stopio a chwilio'n ddigonol

Yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025, cynhaliodd y llw 3,686 o stopio a chwiliadau o bobl. Mae hyn yn cyfateb i 7.0 stop a chwiliadau fesul 1,000 o'r boblogaeth. Mae hyn o fewn yr ystod nodweddiadol ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr. Y gyfradd ganolrifol ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr oedd 4.9 stop a chwiliadau fesul 1,000 o'r boblogaeth.

Gostyngodd nifer y stopio a chwiliadau a gynhaliwyd gan y llw 26.3 y cant o'i gymharu â'r flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2024. Nid yw hyn yn unol â'r darlun cyffredinol ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr lle, ar gyfartaledd, gostyngodd nifer y stopio a chwiliadau 1.3 y cant. Dywedodd y llw wrthym fod hyn oherwydd ei fod wedi canolbwyntio ar fonitro ansawdd cyfarfyddiadau stopio a chwilio yn hytrach na monitro nifer y chwiliadau a gynhaliwyd gan swyddogion.

Yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025, roedd gan y llu [gyfradd ddarganfod](#) gyffredinol o 27.2 y cant o gyfarfyddiadau stopio a chwilio. Roedd hyn yn cynnwys 24.7 y cant o ddarganfyddiadau cysylltiedig a 2.5 y cant heb eu cysylltu.

Darganfyddiadau cysylltiedig yw pan ddarganfyddir un neu fwy o eitemau, y mae'r swyddog yn amau bod gan berson yn eu meddiant, a nhw oedd y rheswm dros y chwiliad. Darganfyddiadau anghysylltiedig yw pan ddarganfyddir eitemau y gallai fod wedi bod ym meddiant person yn anghyfreithlon ond oedd heb fod y rheswm dros y chwiliad.

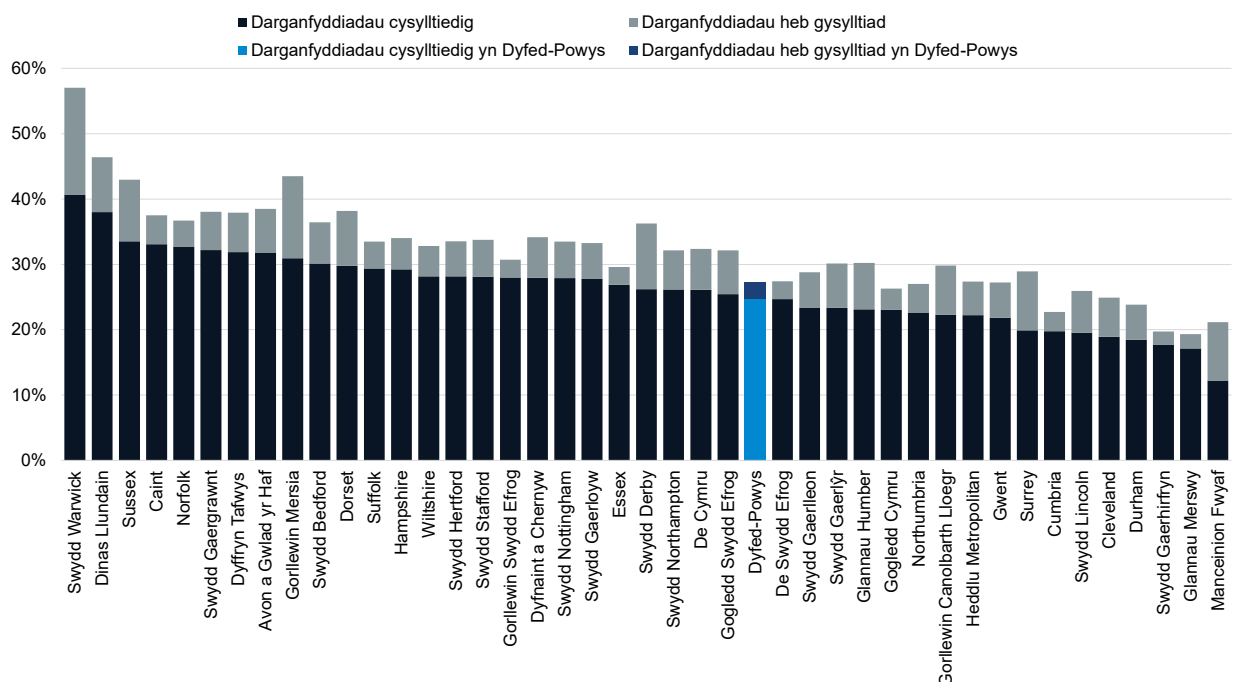
Roedd cyfradd darganfod cysylltiedig y llu o fewn yr ystod nodweddiadol ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr. Cynyddodd y gyfradd ddarganfod cysylltiedig ar gyfer y llu 3.3 y cant o'i gymharu â'r flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024.

Fe wnaethom archwilio:

- nifer y chwiliadau a wnaeth y llu;
- nifer y chwiliadau a oedd â sail resymol; a
- chanran y darganfyddiadau cysylltiedig.

Mae canlyniadau'r adolygiad hwn yn dangos bod y llu yn defnyddio ei bwerau stopio a chwilio yn dda. Ac fe wnaethom ddarganfod ei fod yn defnyddio stopio a chwilio'n dda fel tateg mewn mannau o drosedd uchel fel rhan o gynlluniau datrys problemau.

Ffigur 1: Canran o achosion o stopio a chwilio a arweiniodd at ddarganfyddiadau cysylltiedig a heb gysylltiad ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025

Ffynhonnell: [Tablau data agored stopio a chwilio](#) o'r Swyddfa Gartref

Disgrifiad o'r siart: Siart pentwr yn dangos canran yr achosion o [stopio a chwilio](#) lle'r oedd yr eitem a ddarganfuwyd yn gysylltiedig a heb fod yn gysylltiedig â'r rheswm dros y chwiliad ar gyfer pob llu yng Nghymru a Lloegr yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025. Yn Heddlu Dyfed-Powys, arweiniodd 24.7 y cant o achosion o stopio a chwilio at [ddarganfyddiad cysylltiedig](#) a a 2.5 y cant at ddarganfyddiad heb gysylltiad.

[Mae'r tabl data hygyrch ar gyfer ffigur 1 ar gael ar ein gwefan.](#)

Sylwer: Yn y cyfrifiad, rydym wedi eithrio cofnodion lle nad yw'n hysbys a oedd yr eitem a ddarganfuwyd yn gysylltiedig â'r rheswm dros y chwiliad. Rydym hefyd wedi eithrio cofnodion lle nad yw'n hysbys a ddaeth y [swyddog](#) o hyd i unrhyw eitemau. Os nad yw canran y canfyddiadau cysylltiedig neu heb gysylltiad wedi'i chynnwys yn y siart ar gyfer rhai lluoedd, mae hynny am nad ydynt wedi'u cyflenwi.

Mae'r llu yn deall sut mae'n defnyddio stopio a chwilio a defnyddio pwerau grym ac yn ceisio gwneud mwy i leihau anghymesuredd

Yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025, roedd pobl o gefndir lleiafrifoedd ethnig Du 3.5 gwaith yn fwy tebygol na phobl Wyn o fod yn destun stopio a chwilio gan y llu. Cyfradd Cymru a Lloegr yw 3.7. Yn ein hadolygiad o gofnodion stopio a chwilio pobl o gefndir lleiafrifoedd ethnig, gwelsom fod gan wyth o wyth sail resymol. Mae'r llu yn cynnal dadansoddiad o'i ddefnydd anghymesur o bwerau stopio a chwilio i'w helpu i ddeall pam mae hyn yn bodoli. Yn ogystal, mae arolygwyr yn cynnal [sampl dip](#) misol o gofnodion stopio a chwilio gan gynnwys adolygiad o BWV. Mae'r sampl dip hwn yn cynnwys pobl o gefndiroedd Du a lleiafrifoedd ethnig i ddeall a yw defnydd swyddogion o bwerau yn briodol.

Yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025, roedd pobl o gefndir ethnig lleiafrifol Du 5.7 gwaith yn fwy tebygol na phobl Wyn o fod yn destun defnydd o rym. Cyfradd Cymru a Lloegr yw 3.0. Mae hyn yn awgrymu bod swyddogion yn defnyddio grym yn anghymesur ar bobl o gefndiroedd lleiafrifoedd ethnig.

Mae gan y llu ddangosfwrdd defnydd o rym sy'n caniatáu iddo ystyried y data ynghylch anghymesuredd. Fodd bynnag, fel y gwnaethom sylwadau yn yr [adran ar gasglu data manwl gywir](#), nid yw'r llu yn cofnodi'r holl ddata ethnigrwydd, er enghraifft ethnigrwydd hunan-ddiffiniol, yn gywir. Fe wnaethom adolygu sawl ffurflen gyda data anghywir neu anghyflawn. Mae cofnodi gwybodaeth anghywir yn lleihau'r hyder y gall y llu ei gael yn ei ddadansoddiad o gyfraddau anghymesuredd. Mae angen i'r llu ddeall ac esbonio'n well ei ddefnydd anghymesur o rym a chymryd camau i'w leihau.

Nid yw'r llu yn cofnodi digon o ddigwyddiadau defnydd o rym

Yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025, cofnododd y llu 5,839 o ddigwyddiadau defnyddio grym. Mae hyn yn ostyngiad o 0.5 y cant o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Mae'r gostyngiad hwn yn debygol o fod swyddogion ddim bob amser yn cofnodi'r defnydd o rym lle y dylent.

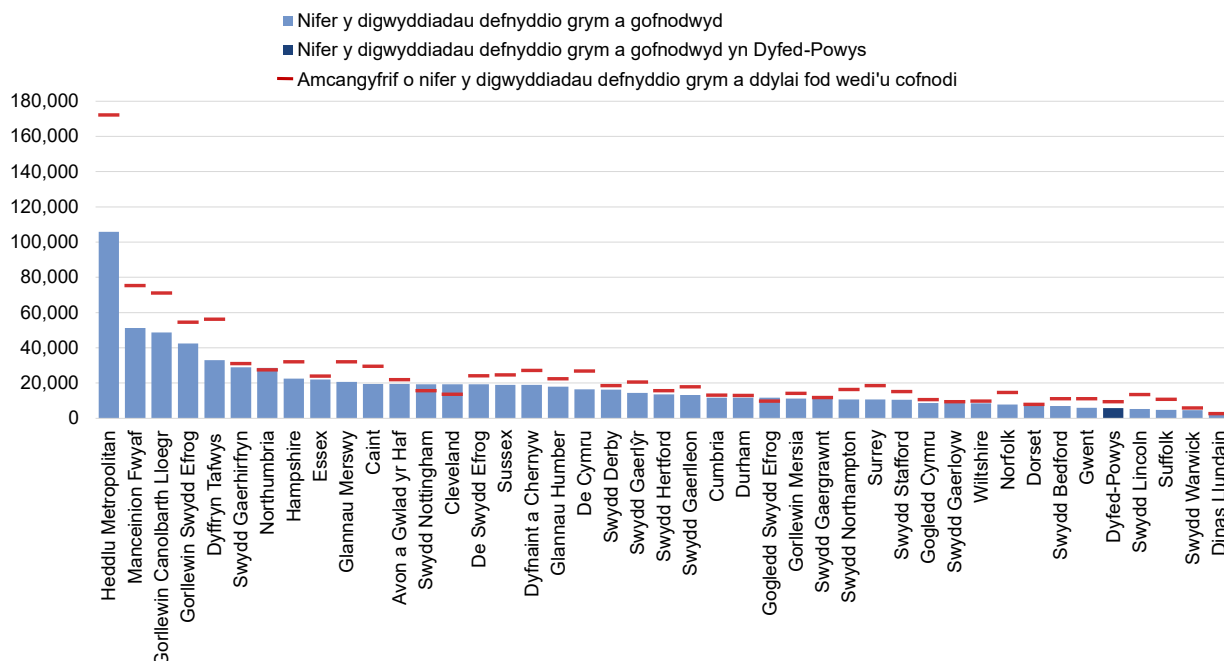
Mae'r llu yn disgwyl i swyddogion gofnodi pob defnydd o rym i wneud yn siŵr ei fod yn dryloyw ac yn atebol. Mae hyn yn cynnwys cofnodi defnydd lefel isel o rym fel handcuffing person sy'n cydymffurfio a lefelau uwch o rym fel defnyddio baton neu [ddyfais ynni wedi'i gynnal](#) (Taser). Pan fydd mwy nag un swyddog yn defnyddio grym ar unigolyn, rhaid i bob swyddog gyflwyno eu hadroddiad defnyddio grym eu hunain.

Er mwyn penderfynu a oedd y llu yn cofnodi defnydd o rym yn briodol, fe wnaethom adolygu dau fesur gwahanol. Yn gyntaf, fe wnaethom archwilio nifer yr arestiadau a chymharu hyn â nifer yr adroddiadau defnydd grym a gofnodwyd. Rydym yn disgwyl i nifer yr adroddiadau defnyddio grym fod o leiaf mor uchel â nifer yr arestiadau. Mae'r rhan fwyaf o arestiadau yn cynnwys defnyddio handcuffs ac efallai bod swyddogion lluosog wedi defnyddio grym yn ystod yr arestiad. Yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025, cynhaliodd y llu 5,889 o arestiadau a chofnododd 5,839 o adroddiadau defnyddio grym. Mae hyn yn golygu ei fod wedi tan-gofnodi ei ddefnydd o rym o leiaf 50 o ddigwyddiadau.

Yna fe wnaethom adolygu'r nifer disgwyliedig cyffredinol o gofnodion defnyddio grym o'i gymharu â'r nifer gwirioneddol a gofnodwyd. Amcangyfrifir y nifer disgwyliedig yn seiliedig ar nifer cyfartalog y defnyddiau o rym sy'n gysylltiedig â phob arestiad a gofnodwyd. Rydym yn amcangyfrif y dylai'r llu fod wedi cofnodi 9,431 o ddigwyddiadau defnyddio grym yn y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2025. Cofnododd 5,839 o ddigwyddiadau mewn gwirionedd. Mae hyn yn golygu ei fod yn debygol o dan-gofnodi ei ddefnydd o rym gan 3,592 o ddigwyddiadau. Mae hyn yn dangos dirywiad yn y cofnodi defnydd o rym o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol pan, yn seiliedig ar yr amcangyfrif hwn, ni chofnododd 2,556 o ddigwyddiadau defnyddio grym.

Mae cyfarfodydd llywodraethu dyddiol y llu sy'n monitro arestiadau yn gwneud yn siŵr bod unrhyw ddefnydd cysylltiedig o rym wedi'i gofnodi'n gywir. Fodd bynnag, dylai'r llu wneud yn siŵr nad yw swyddogion yn dibynnu ar y broses hon i'w hatgoffa i lenwi ffurflenni. Mae angen iddo wneud yn siŵr bod swyddogion yn cofnodi pob achlysur lle maen nhw'n defnyddio grym, boed hynny yn ystod arestiad neu gyfarfyddiad arall.

Ffigur 2: Nifer yr achosion o ddefnyddio grym a gofnodwyd gan luoedd yng Nghymru a Lloegr, a'r amcangyfrif y dylai fod wedi'u cofnodi yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025

Ffynhonnell: [Tablau data agored defnyddio grym yr heddlu](#) a [thablau data agored arestiadau](#) o'r Swyddfa Gartref

Disgrifiad o'r siart: Siart cyfuniad sy'n dangos nifer yr achosion o ddefnyddio grym a gofnodwyd gan bob llu yng Nghymru a Lloegr (a gynrychiolir gan golofnau) a'r amcan nifer o achosion o ddefnyddio grym y dylid bod wedi'u cofnodi (a gynrychiolir gan linellau targed coch) yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025. Cofnododd Heddlu Dyfed-Powys 5,839 o achosion o ddefnyddio grym. Roedd hyn yn is na'r amcan nifer o 9,431 achosion o ddefnyddio grym y dylent fod wedi'u cofnodi.

[Mae'r tabl data hygyrch ar gyfer ffigur 2 ar gael ar ein gwefan.](#)

Sylwer: Er mwyn deall pa mor dda y mae lluoedd yn cofnodi defnyddio grym, rydym yn cymharu nifer y digwyddiadau a gofnodwyd ganddynt â'r amcan nifer y dylent fod wedi'u cofnodi. I amcangyfrif nifer y digwyddiadau defnyddio grym y dylai lluoedd fod wedi'u cofnodi, rydym yn defnyddio nifer yr arestiadau a gofnodwyd a nifer y digwyddiadau defnyddio grym a gofnodwyd sy'n gysylltiedig ag arestiad.

Mae'r llu yn gwella ei lywodraethu ar gyfer stopio a chwilio a defnyddio grym

Yn ystod ein harolygiad, gwelsom fod y llu wedi gwella ei lywodraethu ar lefel leol a llu, ac yn ei grŵp defnydd moesegol o bwerau'r heddlu.

Gwelsom fod y llu wedi sefydlu prosesau sicrhau ansawdd mewnol ar waith. Mae systemau'r llu yn awtomatig yn aseinio [goruchwylwyr llinell-gyntaf](#) i adolygu stopio a chwilio neu ddefnyddio grym pan fydd swyddog yn cwblhau'r ffurflen berthnasol ar ôl eu defnyddio.

Yn ogystal, mae'r llu yn ei gwneud yn ofynnol i arolygwyr gwblhau adolygiadau misol o'r defnydd o'r pwerau hyn, gan gynnwys gweld BWV. Mae hyn yn helpu i nodi unrhyw gyfleoedd dysgu a gwella arferion yr heddlu.

Fodd bynnag, gwelsom fod ansawdd yr adolygiadau hyn yn amrywiol. Dylai'r llu wneud yn siŵr bod goruchwylwyr yn cynnal adolygiadau cyson, o ansawdd uchel wrth oruchwyllo'r defnydd o'r pwerau hyn.

Mae BWV yn sicrhau bod y defnydd o stopio a chwilio a defnyddio pwerau grym yn dryloyw. Mae polisi'r llu yn glir yn ei ofynion ar gyfer defnyddio BWV.

Fodd bynnag, nodwyd bod materion technegol yn atal y llu rhag nodi beth oedd ei ddata cydymffurfio ar gyfer defnyddio BWV yn ystod y defnydd o gyfarfyddiadau grym. Mae angen i'r llu wella ei ddealltwriaeth o ba mor aml y mae swyddogion yn defnyddio BWV.

Mae paneli craffu stopio a chwilio a defnyddio grym annibynnol yn darparu her allanol

Mae paneli cymunedol allanol yn craffu ar ddefnydd swyddogion o stopio a chwilio a defnyddio grym bedair gwaith y flwyddyn, gan gynnwys adolygu BWV.

Mae pob cyfarfod panel yn canolbwyntio ar thema benodol, er enghraifft achosion lle mae'r llu wedi stopio a chwilio plant. Mae'r llu yn rhoi gwybodaeth a hyfforddiant i aelodau'r panel am stopio a chwilio a defnyddio pwerau grym. Mae hyn yn helpu aelodau i wneud barn wybodus am sut mae swyddogion yn perfformio.

Gan ddefnyddio taflen werthuso strwythuredig, mae'r panel yn sgorio pob digwyddiad ac yn darparu adborth. Mae hyn yn pennu'r math o ddysgu a nodwyd neu'r camau a gymerwyd wedyn. Mae'r llu yn rhannu'r gwerthusiad trwy ddefnydd moesegol o grŵp pwerau'r heddlu.

Dylai'r llu barhau i wella ei atgyfeiriadau diogelu ar gyfer plant sydd wedi cael eu stopio a'u chwilio neu sy'n destun defnydd o rym

Mae pwerau'r heddlu a ddefnyddir ar blant yn destun craffu uwch, sy'n adlewyrchu ymrwymiad y llu i ddiogelu ac [amddiffyn pobl sy'n agored i niwed](#).

O fis Mehefin 2025, newidiodd y llu ei bolisi i'w gwneud yn ofynnol i swyddogion gwblhau atgyfeiriad diogelu, a elwir yn [Hysbysiad Diogelu'r Cyhoedd \(PPN\)](#), pryd bynnag y byddan nhw'n stopio a chwilio plentyn. Mae'r llu hefyd yn gorchymyn cyflwyno PPN ar gyfer pob plentyn sy'n dod i'r ddalfa neu a fu'n destun defnydd o rym.

Mae goruchwyliwr yn adolygu pob stop a chwiliad o blant. Mae cyfarfodydd rheoli dyddiol hefyd yn monitro'r cyfarfyddiadau hyn yn agos. Yn ogystal, mae pob achos o ddefnyddio grym ar blentyn yn destun adolygiad yn y grŵp defnydd moesegol o bwerau'r heddlu. Ac mae'r llu yn gorchymyn adolygiadau gwell ar blant 12 oed ac iau.

Mae canolfan [bregusrwydd](#) y llu yn ystyried pob PPN i'w atgyfeirio at [bartneriaid diogelu](#). Ar 2 Mehefin 2026, dangosodd data'r llu fod gan stopio plant a chwiliadau gyfradd cwblhau PPN o 96.1 y cant. Fodd bynnag, nid oedd y llu yn gallu darparu data cydymffurfio ar gyfer cyflwyniadau PPN ar ôl defnyddio grym. Yn ddiweddar, mae'r llu wedi diwygio ei drefniadau llywodraethu ynghylch cyflwyno atgyfeiriadau diogelu ar gyfer plant sydd wedi bod yn destun defnydd o rym. Dylai barhau i wella ei gydymffurfiaeth â'r polisi hwn i sicrhau bod gan bartneriaid diogelu y darlun llawn o ryngweithiad plentyn â'r llu.

Mae'r llu yn defnyddio stopio a chwilio dan arweiniad cudd-wybodaeth i wella diogelwch y cyhoedd

Mae'r llu wedi gosod 'cefnogi cymunedau diogel trwy atal niwed' fel blaenoriaeth bwysig yn ei [gynllun cyflawni strategol](#). Mae'r llu yn cyflawni'r ymrwymïadau hyn trwy blismona hotspot (cynyddu presenoldeb yr heddlu mewn lleoliadau lle mae trosedd yn fwy tebygol o ddigwydd) a'r defnydd o bwerau'r heddlu dan arweiniad [cudd-wybodaeth](#).

Mae'r llu wedi cyflwyno Operation Ivydene, menter a ariennir gan y Swyddfa Gartref, i dargedu [ymddygiad gwrth-gymdeithasol](#), trais difrifol, troseddau cyllyll a throseddau manwerthu mewn deg ardal boblogaidd wedi'i nodi ledled Dyfed-Powys. Mae'r defnydd o bwerau stopio a chwilio dan arweiniad cudd-wybodaeth yn y lleoliadau hyn yn profi'n effeithiol, a ddangosir gan gyfraddau canfod cysylltiedig uchel.

Mae gan y llu ddangosfwrdd ar gyfer adolygu'r categorïau ar gyfer 'gwrthrych a ddarganfuwyd yn cyfateb i'r hyn a chwiliwyd amdano'. Dywedodd y llu wrthym rhwng Ebrill 2025 a Ionawr 2026, ei fod wedi cynnal 142 o chwiliadau fel rhan o Operation Ivydene. O'r rhain, roedd 102 o chwiliadau (71.0 y cant) yn chwiliadau cadarnhaol, gan ddod o hyd i gyffuriau yn bennaf, ac roeddent yn gysylltiedig â'r seiliau'r chwiliad. Ac fe wnaeth y llu ddod o hyd i 12 cyllell a'u cymryd oddi yno.

Ataliaeth ac atal troseddu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol, a lleihau bregusrwydd

Da

Mae Heddlu Dyfed-Powys yn dda o ran atal a rhwystro troseddu ac [ymddygiad gwrthgymdeithasol](#), a lleihau [bregusrwydd](#).

Ymarfer arloesol

Mae'r llw yn defnyddio ymyrraeth sy'n seiliedig ar ddalfa i ddargyfeirio plant rhag troseddu

Ym mis Ionawr 2026, cyflwynodd y llw raglen ymyrraeth gynnar arloesol o'r enw Reachable Moments, gan weithio mewn partneriaeth â'r elusen Adferiad.

Mae'n anelu at leihau troseddau ailadroddus trwy ymyrryd ar bwynt critigol yng nghyswllt [plentyn](#) â'r [system cyfiawnder troseddol](#). Mae'n mynd i'r afael ag amser y plentyn yn nalfa'r heddlu fel cyfle unigryw i weithio gyda nhw ac amser pan allai fod yn fwy derbyniol i gefnogaeth. Yn ystod y cyfnodau hyn, mae llai o ddylanwadau allanol ar blant, ac efallai y byddant yn fwy parod i fyfyrir ar eu hymddygiad a'u dewisiadau yn y dyfodol.

Mae'r llw yn darparu'r gwasanaeth 24 awr y dydd, 7 diwrnod yr wythnos. Pan fydd plentyn yn mynd i'r ddalfa, mae gweithiwr Eiliadau Cyraeddadwy yn mynychu ac yn darparu cymorth emosiynol ar unwaith, yn archwilio'r ffactorau sy'n cyfrannu at ymddygiad y plentyn, ac yn asesu risgiau ac anghenion. Maen nhw'n cynnig cyngor ymarferol a mentora tymor byr i helpu'r plentyn i wneud dewisiadau mwy diogel, mwy cadarnhaol.

Mae'r gweithiwr hefyd yn helpu'r plentyn i gael mynediad at wasanaethau cymorth tymor hwy, gan gynnwys gweithgareddau dargyfeirio, darpariaeth iechyd meddwl a chymorth camddefnyddio sylweddau. Maen nhw'n darparu cymorth dilynol i'r plentyn a'r teulu.

Ar gyfer y cyfnod 12 Ionawr 2026 i 30 Mehefin 2026, dywedodd y llu wrthym fod gweithwyr Adegau Cyraeddadwy (Reachable Moments) wedi gweithio gyda 59 o blant yn y ddalfa. Mae'r llu ac Adferiad yn recriwtio gweithwyr cymorth ychwanegol yn barhaus i gynnig cyfle i bob plentyn gael y gefnogaeth hon.

Prif ganfyddiadau

Yn yr adran hon, rydym yn nodi ein prif ganfyddiadau sy'n ymwneud â pha mor dda yw'r llu wrth atal a rhwystro troseddu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol, a lleihau bregusrwydd.

Mae gan y llu lywodraethu a goruchwyliaeth effeithiol ar gyfer atal ac atal

Mae'r llu wedi sefydlu fframwaith llywodraethu cynhwysfawr sy'n darparu goruchwyliaeth effeithiol o weithgaredd atal, datrys problemau ac atal ar draws plismona cymdogaeth. Mae uwch-arolygydd yn darparu arweinyddiaeth strategol ar gyfer atal, gyda chefnogaeth strategaethau clir, cynlluniau cyflawni a fframweithiau perfformiad. Mae'r llu yn darparu goruchwyliaeth ar lefelau gweithredol, strategol a thactegol, gan gynnwys y bwrdd perfformiad dirprwy brif gwnstabl, y bwrdd bregusrwydd ac atal, grŵp strategol plismona cymdogaeth a grŵp tactegol plismona cymdogaeth.

Mae adroddiadau misol yn nodi [dioddefwyr](#), troseddwy, lleoliadau a galwyr ailadroddus. Er enghraifft, tynnodd yr adroddiadau sylw at dueddiadau cynyddol o ddwyn siopau. Cafodd hyn ei ddwysáu i [brif swyddogion](#), ac ymatebodd y llu gyda gweithgarwch plismona wedi'i dargedu. Mae'r dull hwn yn creu atebolrwydd clir am berfformiad ac yn sicrhau bod gweithgarwch atal yn parhau i fod yn alinio â blaenoriaethau'r llu.

Mae gan y llu drefniadau partneriaeth diogelwch cymunedol effeithiol ar draws ei ardal. Mae grwpiau datrys problemau yn dod â [thimau plismona cymdogaeth](#) ynghyd ac ystod o sefydliadau partner statudol a thrydydd sector. Mae'r rhain yn cynnwys timau diogelwch cymunedol awdurdodau lleol, darparwyr tai, gwasanaethau troseddau ieuenctid, cynrychiolwyr addysg, asiantaethau prawf a [diogelu](#).

Mae'r cyfarfodydd hyn yn aml yn cael eu cadeirio gan sefydliadau partner, gan ddangos cyfrifoldeb a rennir am broblemau lleol. Mae'r grwpiau yn darparu fforwm ar gyfer rhannu gwybodaeth, adnabod dioddefwyr a lleoliadau ailadroddus, a datblygu cynlluniau datrys problemau cydgysylltiedig. Mae cynnydd a chanlyniadau yn cael eu craffu trwy gyfarfodydd llywodraethu tactegol a strategol cymdogaeth y llu, gan ddarparu atebolrwydd a goruchwyliaeth.

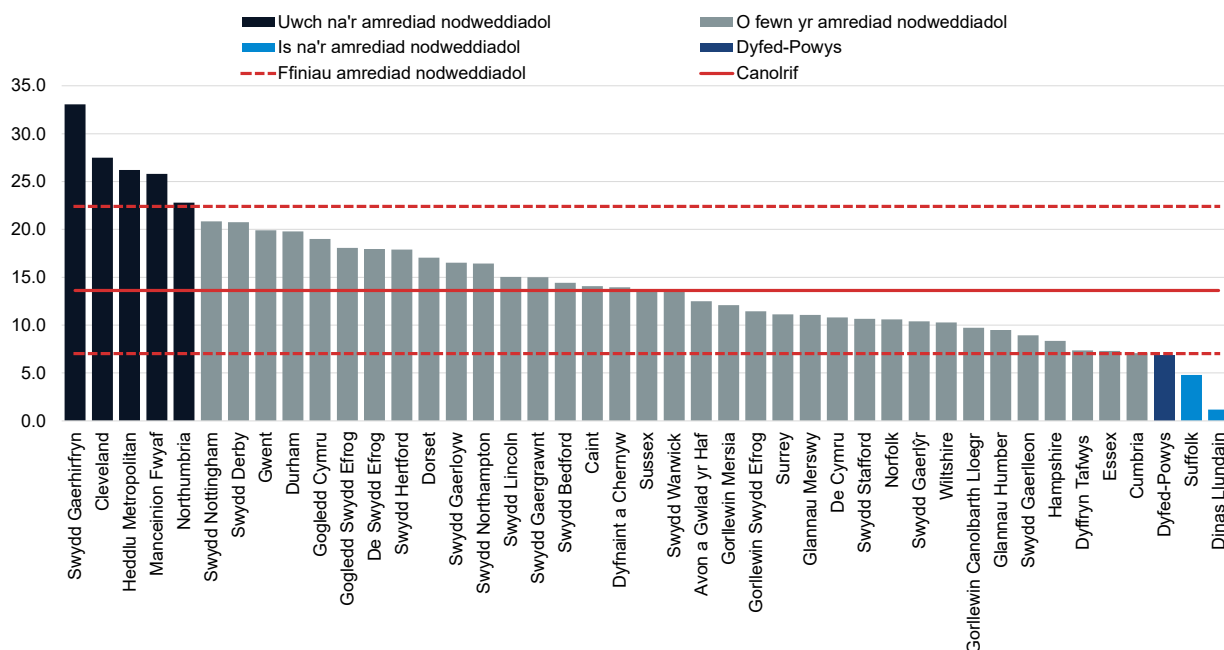
Mae'r llw yn deall achosion ymddygiad gwrthgymdeithasol a bregusrwydd yn ei gymunedau

Yn ystod ein harolygiad, gwelsom fod gan y llw ddealltwriaeth glir o ymddygiad gwrthgymdeithasol a bregusrwydd cysylltiedig yn ei gymunedau. Mae'r llw wedi cymryd camau i ddeall tueddiadau yn ei adroddiadau ymddygiad gwrthgymdeithasol a'r achosion sylfaenol.

Mae'r llw wedi sefydlu grŵp craffu adnabod ymddygiad gwrthgymdeithasol pwrpasol, sydd â chynllun gweithredu manwl a [phroffil problemau](#). Mae'r grŵp yn goruchwyllo perfformiad a hyfforddiant, yn adolygu canfyddiadau archwilio, ac yn sicrhau bod y llw yn cyfathrebu dysgu ar draws adrannau. Mae'r grŵp yn cyflwyno atebolrwydd cryfach a monitro parhaus o sut mae'r llw yn nodi ac yn cofnodi ymddygiad gwrthgymdeithasol.

Mae'r llw yn cofnodi un o'r lefelau isaf o achosion ymddygiad gwrthgymdeithasol yng Nghymru a Lloegr. Yn y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2025, cofnododd 6.9 o achosion ymddygiad gwrthgymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth. Mae hyn yn is na'r ystod nodweddiadol ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr.

Ffigur 3: Nifer y digwyddiadau ymddygiad gwrthgymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth a gofnodwyd gan luoedd yng Nghymru a Lloegr yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025

Ffynhonnell: [Data digwyddiadau ymddygiad gwrthgymdeithasol a gofnodwyd gan yr heddlu](#) ac [amcangyfrifon poblogaeth ar gyfer Cymru a Lloegr](#) o'r Swyddfa Ystadegau Gwladol

Disgrifiad o'r siart: Siart colofnau yn dangos nifer y digwyddiadau [ymddygiad gwrthgymdeithasol](#) fesul 1,000 o'r boblogaeth a gofnodwyd gan bob llu yng Nghymru a Lloegr yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025. Cofnododd Heddlu Dyfed-Powys 6.9 o ddigwyddiadau ymddygiad gwrthgymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth, a oedd yn is na'r ystod nodweddiadol ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr. Mae'r ystod nodweddiadol, a gynrychiolir gan linellau coch toredig ar y siart, rhwng 7.0 a 22.4 o ddigwyddiadau ymddygiad gwrthgymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth. Cyflwynir gwerth canolrifol 13.6 fesul 1,000 o'r boblogaeth fel llinell goch solet.

[Mae'r tabl data hygyrch ar gyfer ffigur 3 ar gael ar ein gwefan.](#)

Mae'r llu bron bob amser yn cofnodi troseddau sydd wedi digwydd pan fydd dioddefwyr yn adrodd [ymddygiad gwrth-gymdeithasol personol](#). Yn ein [hadolygiad ansawdd gwasanaeth](#), fe wnaethom archwilio 60 o ddigwyddiadau a agorwyd fel digwyddiad o ymddygiad gwrthgymdeithasol personol. Canfuom fod y llu wedi cofnodi 15 o 18 o droseddau personol ymddygiad gwrthgymdeithasol yn gywir.

Mae'r llu yn defnyddio gorchmynion ataliol ac amddiffynol yn effeithiol i'w helpu i fynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol

Yn ystod ein harolygiad, gwelsom fod timau plismona cymdogaeth yn gweithio'n agos gyda swyddogion ymddygiad gwrthgymdeithasol awdurdodau lleol, darparwyr tai a phartneriaid statudol a gwirfoddol i fynd i'r afael ag achosion sylfaenol ymddygiad gwrthgymdeithasol yn eu cymunedau.

Yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2026, cyhoeddodd y llu 64 o orchmynion ataliol ac amddiffynol, sy'n cyfateb i 0.1 gorchmyn fesul 1,000 o'r boblogaeth. Mae hyn o fewn yr ystod nodweddiadol ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr.

Mae'r llu yn defnyddio pwerau ataliol i gefnogi ei weithgarwch plismona cymdogaeth a phoblogaidd. Dywedodd y llu wrthym fod swyddogion wedi cwblhau dros 16,000 o oriau patrôl o dan Operation Ivydene, [a drafodwyd yn yr adran ar ddefnyddio stopio a chwilio dan arweiniad cudd-wybodaeth i wella diogelwch y cyhoedd](#). O'r oriau hyn, roedd 73.0 y cant yn cynnwys gweithio gyda busnesau, elusennau a sefydliadau trydydd sector. Mae hyn wedi cyfrannu at ostyngiad mewn digwyddiadau ymddygiad gwrthgymdeithasol.

Mae gan y llu gydlynnydd datrys problemau pwrpasol, ac mae gan bob un o'i bedair [uned reoli sylfaenol \(BCUs\)](#), gynghorwyr tactegol datrys problemau ac ymddygiad gwrthgymdeithasol i gefnogi'r timau cymdogaeth i wneud cais am orchmynion ac offer ataliol a defnyddio. Mae mwy na 160 o swyddogion a staff wedi derbyn hyfforddiant ymddygiad gwrthgymdeithasol pwrpasol, ynghyd â hyfforddiant allanol gan sefydliadau arbenigol.

Dywedodd swyddogion y buom yn siarad â nhw eu bod yn hyderus wrth wneud cais am a defnyddio offer fel [Gorchmynion Ymddygiad Troseddol](#) a gwaharddiadau sifil, yn enwedig mewn achosion ymddygiad gwrthgymdeithasol mwy cymhleth neu barhaus. Gwelsom nifer o enghreifftiau o ddefnydd effeithiol o ddeddfwriaeth ymddygiad gwrthgymdeithasol ac enghreifftiau da o ddatrys problemau, lleihau'r galw a'r niwed. Mae hyn yn dangos bod swyddogion yn deall deddfwriaeth ymddygiad gwrthgymdeithasol a'r ystod o bwerau sydd ar gael iddynt. Dylai hyn eu helpu i fynd i'r afael ag achosion sylfaenol ymddygiad gwrthgymdeithasol yn fwy effeithiol ac atal problemau cymunedol rhag gwaethgu.

Fodd bynnag, mae rhai anghysondebau wrth gofnodi a thystio'r defnydd o bwerau ymddygiad gwrthgymdeithasol. Nododd ein harchwiliadau enghreifftiau lle roedd y llu wedi gwneud ymyriadau ond heb eu cysylltu â chofnodion ymddygiad gwrthgymdeithasol neu weithgaredd datrys problemau. Roedd gweithgarwch gorfodi yn is mewn rhai BCUs, sy'n dangos nad yw hyder a chymhwyso pwerau yn gyson ar draws y llu eto.

Mae gan y llu ffocws clir ar ymyrraeth gynnar ac atal pobl ifanc

Mae'r llu yn buddsoddi £2.1 miliwn mewn rhaglen atal, ymyrraeth ac ymgysylltu i bobl ifanc. Bydd yn defnyddio'r cyllid i ddarparu'r gwasanaeth Eiliadau Cyraeddadwy (yr ydym wedi ei [amlygu fel arfer arloesol](#)) a recriwtio mwy o swyddogion allgymorth atal ac addysg ieuenctid yr heddlu. Mae'r rolau hyn yn gweithio'n uniongyrchol gyda phobl ifanc ac asiantaethau partner i atal ymddygiad troseddol. Mae'r llu hefyd wedi recriwtio dadansoddwr plismona sy'n [canolbwyntio ar blant](#) ac yn penodi hyfforddwr sy'n seiliedig ar drawma. Dywedodd y llu wrthym ei fod yn disgwyl i'r rhaglen hon fod yn gwbl weithredol ym mis Medi 2026.

Dywedodd y llu wrthym fod ei ddadansoddiad wedi nodi bod pobl ifanc yn gyfrifol am fwy na thraean o ddigwyddiadau ymddygiad gwrthgymdeithasol a 37.0 y cant o droseddau stryd a manwerthu. Mewn ymateb, mae'r llu wedi cryfhau ei raglen ysgolion. Trwy'r rhaglen, mae 14 o swyddogion heddlu ysgol a rheolwr gwasanaethau ysgol yn darparu pwynt cyswllt ar gyfer pob ysgol yn ardal y llu.

Dywedodd y llu wrthym fod swyddogion heddlu ysgol wedi darparu 3,535 o ymyriadau atal i 83,683 o fyfyrwyr yn y flwyddyn hyd at fis Mawrth 2025. Mae'r swyddogion hyn hefyd yn delio â rhai digwyddiadau sy'n digwydd yn yr ysgol, gan gwmpasu troseddau fel ymosodiad, [aflonyddu](#) ac [ymddygiad rhywiol niweidiol](#). Nod y dull yw adeiladu ymddiriedaeth a defnyddio [dulliau adferol](#) i osgoi troseddu plant yn ddiangen.

Mae'r llu yn gweithio gydag ystod o asiantaethau i fynd i'r afael â phroblemau cymhleth a lleihau'r galw a'r niwed.

Trefnodd swyddogion heddlu ysgol Powys ddigwyddiad aml-asiantaeth a fynychwyd gan 724 o ddisgyblion ysgol uwchradd. Roedd y gyfres 'Your Future. Your Choice' yn addysgu pobl ifanc ar ystod o faterion i wella ymwybyddiaeth a lleihau bregusrwydd. Roedd yr uned plismona ffyrdd, timau diogelwch ffyrdd o Gyngor Sir Powys, a Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru yn cefnogi'r prosiect. Canolbwyntiodd y digwyddiad ar 'Olivia's Story', ffilm diogelwch ar y ffyrdd a rhaglen addysgol yn seiliedig ar farwolaeth yn ei arddegau yng Nghymru, a'r Fatal Five, y prif ymddygiadau gyrru sy'n gysylltiedig â damweiniau angheuol a difrifol. Enwebodd swyddfa'r [comisiynydd heddlu a throseddu](#) ar gyfer Gwobrau Cymunedau Mwy Diogel Cymru 2025.

Mae'r llw yn gweithio gyda'r [Gwasanaethau Cyfiawnder Ieuencid](#), darparwyr addysg bellach a gofal iechyd, ac elusennau i ddargyfeirio plant a phobl ifanc rhag troseddu ac atal troseddu diangen. Mae prosesau atgyfeirio ar y cyd yn golygu y gall swyddogion yr heddlu a staff ac asiantaethau partner gyfeirio plant at wasanaethau ymyrraeth gynnar a chymorth priodol.

Mae cynllun cadetiaid heddlu gwirfoddol y llw yn rhan o'i ddull ataliol, trwy ddarparu cyfleoedd datblygu strwythuredig. Dywedodd y llw wrthym fod y cynllun hefyd yn cefnogi plant agored i niwed, gan gynnwys y rhai a oedd wedi'u hynysu, eu haddysgu gartref neu mewn gofal awdurdod lleol, trwy ddarparu amgylchedd diogel a chynhwysol. Ar adeg ein harolygiad, roedd y cynllun yn cefnogi 78 o gadetiaid ar draws ardal y llw, dan arweiniad 21 o arweinwyr cadetiaid.

Mae gan y llw brosesau ar waith i fonitro pa mor aml mae ei dimau cymdogaeth yn cael eu tynnu oddi wrth eu cymunedau

Mae swyddogion heddlu cymdogaeth yn gyfrifol am adeiladu perthynas â chymunedau, datrys problemau a gweithio gyda phartneriaid i atal troseddu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol. Mae hyn yn gofyn i swyddogion lleol fod yn weladwy a chael cyfathrebu ystyrlon â'r cymunedau hynny.

Weithiau mae'r llw yn dargyfeirio swyddogion cymdogaeth i ffwrdd o'u gwaith arferol i gyflawni dyletswyddau eraill i ateb y galw. Cyfeirir at hyn fel [haniaethu](#). Os yw hyn yn digwydd yn rheolaidd ac nad yw'r llw yn ei fonitro, gall effeithio ar allu swyddogion cymdogaeth i gyflawni eu prif rolau yn eu cymunedau.

Yn ystod ein harolygiad, gwelsom ddarlun cymysg o ran haniaethau. Yn ein harolwg gweithlu, dywedodd 29.2 y cant o ymatebwyr plismona cymdogaeth (47 o 161) eu bod wedi'u tynnu oddi wrth eu prif ddyletswyddau yn fisol neu'n amlach, tra bod 68.3 y cant (110 o 161 o ymatebwyr) yn adrodd eu bod yn anaml neu byth yn haniaethu. Yn yr un modd, dywedodd rhai swyddogion wrthym fod yn ofynnol iddynt gefnogi plismona ymateb yn rheolaidd, tra bod eraill yn adrodd ychydig neu ddim tynnu oddi wrth ddyletswyddau cymdogaeth.

Mae'r llw wedi mabwysiadu'r uchelgais ar gyfer gwelededd cymdogaeth fel rhan o'r [Gwarant Plismona Cymdogaeth](#) cenedlaethol. Fodd bynnag, ar adeg ein harolygiad, roedd yn monitro haniaethiadau yn hytrach na gwelededd. Mae'r llw wedi datblygu polisi tynnu sy'n anelu at leihau haniaethiadau i gynnal presenoldeb, gwelededd a hygyrchedd cyson o fewn cymunedau. Mae angen awdurdodi tynnu swyddogion cymdogaeth gan [reolwr digwyddiadau y llw](#) yn yr [ystafell reoli](#) neu gan uwch swyddog.

Mae'r llw yn adolygu lefelau tynnu mewn cyfarfodydd tactegol a strategol cymdogaeth, cyfarfodydd perfformiad misol BCU a chyfarfodydd perfformiad wythnosol dan gadeiryddiaeth y prif gwnstabl cynorthwyol. Mae hyn yn darparu goruchwyliaeth effeithiol ac yn sicrhau bod y llw yn deall effaith haniaethu ar blismona cymdogaeth.

Gwelsom fod y rhan fwyaf o swyddogion yn cofnodi haniaethiadau gan ddefnyddio Microsoft Forms a bod goruchwylwyr yn gyffredinol yn gwneud yn siŵr eu bod yn dilyn y broses hon. Fodd bynnag, dywedodd rhai swyddogion wrthym nad oeddent wedi cofnodi pob haniaethu digymell neu wedi anghofio cyflwyno'r ffurflen ar ddiwedd shift.

Dylai'r llw wneud yn siŵr y gall fod yn hyderus bod data tynnu yn gyflawn ac yn gywir.

Mae'r llw wedi buddsoddi yng ngallu a gallu ei dimau plismona cymdogaeth

Yn y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2025, cafodd 3.0 y cant o swyddogion y llw eu defnyddio mewn rolau plismona cymdogaeth pwrpasol, sy'n is na'r ystod nodweddiadol ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr. Fodd bynnag, roedd gan y llw hefyd 121 o swyddogion cymorth cymunedol heddlu (SCCH) mewn rolau cymdogaeth bwrpasol. Mae hyn yn cyfateb i 30.5 o swyddogion cymdogaeth a SCCH fesul 100,000 o'r boblogaeth, sydd o fewn yr ystod nodweddiadol ar draws lluoedd yng Nghymru a Lloegr.

Yn ystod ein harolygiad, gwelsom fod gan dimau plismona cymdogaeth ddigon o swyddogion a staff a'r sgiliau a'r hyfforddiant cywir i weithio'n effeithiol yn eu cymunedau a gyda phartneriaid i leihau troseddu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol.

Mae'r llw wedi gwella gallu ei swyddogion a'i staff cymdogaeth trwy hyfforddiant a datblygu. Mae hyn yn cynnwys hyfforddiant mewn gweithio gyda'r gymuned, sgiliau cyfryngau a chyfathrebu, gweithio gyda sefydliadau partner, datrys problemau a mynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol. Mae hefyd wedi darparu hyfforddiant ychwanegol iddynt i wella eu defnydd o berfformiad grym a systemau [cudd-wybodaeth](#) i gefnogi datrys problemau yn y gymuned.

Fel yr adroddwyd gennym yn yr [adran ar gyfer darparu hyfforddiant](#), mae'r llw yn darparu diwrnodau [datblygu proffesiynol parhaus](#) ychwanegol i'r [Coleg Plismona](#) cenedlaethol ar gyfer pob swyddog cymdogaeth a SCCH. Mae hyn yn dangos ymrwymiad y llw i sicrhau bod gan ei swyddogion a'i staff y wybodaeth a'r sgiliau sydd eu hangen arnynt ar gyfer plismona cymdogaeth effeithiol.

Mae'r llu yn cyfathrebu'n dda â'i gymunedau amrywiol i ddeall eu hanghenion yn well a helpu i osod ei flaenoriaethau lleol

Mae'r llu wedi sefydlu ystod o ffyrdd i'w helpu i gyfathrebu â phryderon ei gymunedau a deall pryderon, ac i adlewyrchu'r rhain yn ei flaenoriaethau plismona lleol.

Cyflwynwyd Cyswllt Dyfed-Powys ym mis Medi 2025 a dyma brif blatfform ymgysylltu cymunedol y llu, wedi'i gynllunio i greu cyfathrebu dwyffordd rhwng yr heddlu a'r cyhoedd. Gall swyddogion anfon negeseuon wedi'u targedu, cynnal arolygon, casglu gwybodaeth gymunedol ac adrodd sut maen nhw wedi gweithredu ar adborth y cyhoedd. Mae'r llu wedi gosod targed iddo'i hun i gofrestru pob cartref yn ardal y llu. Ar 31 Mai 2026, dywedodd y llu wrthym fod ganddo 5,206 o aelodau wedi cofrestru i'r system. Dywedodd hefyd wrthym ei fod wedi cofnodi dros 6,100 o weithgareddau dros fwy na 10,000 o awriau, yn cynnwys mwy na 71,500 o bobl. Dywedodd y llu wrthym ei fod wedi cynnal 4,648 o arolygon cymunedol ers mis Medi 2025 ac wedi anfon 330 o negeseuon cymunedol at bron i 33,000 o dderbynwyr.

Yn ystod ein harolygiad, gwelsom fod timau plismona cymdogaeth hefyd yn defnyddio ystod eang o ddulliau traddodiadol i gyfathrebu â chymunedau. Roedd y rhain yn cynnwys llawdriniaethau misol, cyfarfodydd rhithwir a digwyddiadau 'Cwrdd â'r Stryd', digwyddiadau cymunedol chwarterol a sesiynau briffio stryd gyda chynghorwyr lleol a chynrychiolwyr cymunedol. Mae'r llu wedi gosod cytundebau lefel gwasanaeth ar gyfer pa mor aml y cynhelir y digwyddiadau hyn, ac mae'n monitro eu amllder.

Gwahoddodd y llu blant a phobl ifanc sy'n byw yn ei ardal blismona i gwblhau arolwg fel y gallai ddeall eu barn a'u barn yn well ac i gynyddu eu hymddiriedaeth a'u hyder mewn plismona. Derbyniodd y llu 1,175 o ymatebion a chynhyrchu adroddiad manwl a chynllun gweithredu.

Canfuom hefyd fod timau plismona cymdogaeth wedi gwneud ymdrechion i gyrraedd cymunedau sydd yn draddodiadol â llai o gyswllt â'r heddlu neu a allai fod â lefelau is o ymddiriedaeth a hyder. Gall y llu ddadansoddi a yw ei lefel o ymgysylltu â [under-chymunedau sydd wdi'u tangynrychioli](#) yn gymesur â chyfansoddiad demograffig ardal y llu. Mae hyn yn caniatáu iddo deilwra ei gyfathrebu i gyrraedd ei gymunedau sydd newydd sefydlu. Mae hefyd wedi gweithio mewn partneriaeth â sefydliadau fel yr elusen iechyd meddwl mewn ffermio, The DPJ Foundation, i adeiladu ymddiriedaeth a gwella mynediad i gymunedau.

Ymateb i'r cyhoedd

Da

Mae Heddlu Dyfed-Powys yn dda o ran ymateb i'r cyhoedd.

Ymarfer addawol

Mae gan y llu brosesau sicrhau ansawdd strwythuredig ac ymroddedig ar waith ar gyfer rheoli cyswllt

Mae goruchwylwyr [ystafell reoli'r](#) llu yn cynnal archwiliadau misol o'r galw sy'n dod i mewn a'i swyddogaeth anfon i wella'r gwasanaeth i'r cyhoedd. Maen nhw'n defnyddio templedi felly mae craffu yn gyson ac yn cynnwys cofnodi gwendidau ac asesu risg. Mae rhai archwiliadau ar thema i archwilio perfformiad mewn meysydd penodol, er enghraifft y dull '[Gofal Cywir, Person Cywir](#)'. Mae'r llu yn ystyried canlyniadau archwilio mewn cyfarfodydd perfformiad ystafell reoli ac yn datblygu cynlluniau gweithredu i wneud gwelliannau.

Dywedodd y llu wrthym o fis Ionawr i fis Mai 2026, ei fod wedi asesu ansawdd 750 o ddigwyddiadau a reolir gan ei dîm dosbarthu. Mae asesiadau'n cynnwys cwestiynau ar ansawdd y wybodaeth a drosglwyddwyd i [swyddogion](#) sy'n mynychu digwyddiadau. Mae'r llu yn arddangos canlyniadau ar ddangosfwrdd ac yn rhoi adborth i [staff](#) i annog gwelliannau.

Mae paneli sicrwydd cymunedol allanol yn craffu ar recordiadau o alwadau i'r ystafell reoli. Mae pob cyfarfod panel yn canolbwyntio ar thema benodol, fel achosion troseddau gwledig. Gan ddefnyddio taflen werthuso strwythuredig, mae'r panel yn sgorio pob digwyddiad ac yn rhoi adborth i'r llu, sydd wedyn yn penderfynu sut i ddefnyddio'r dysgu i wella gwasanaeth i'r cyhoedd.

Prif ganfyddiadau

Yn yr adran hon, rydym yn nodi ein prif ganfyddiadau sy'n ymwneud â pha mor dda y mae'r llu yn ymateb i'r cyhoedd.

Mae gan y llu strwythur rheoli effeithiol sy'n gwneud yn siŵr ei fod yn deall ei berfformiad ac ansawdd y gwasanaeth i'r cyhoedd

Mae gan ystafell reoli'r llu arweinyddiaeth sefydlog, brofiadol, gyda goruchwyliaeth ddyddiol gref o'r galw. Mae'r llu wedi cynyddu adnoddau yn yr ystafell reoli, wedi cyflwyno patrymau sifft amrywiol a gwella'r hyfforddiant a roddir i staff. Mae hyn yn caniatáu i'r llu addasu ei adnoddau yn fwy effeithiol i ateb y galw a gwella ei wasanaeth i'r cyhoedd.

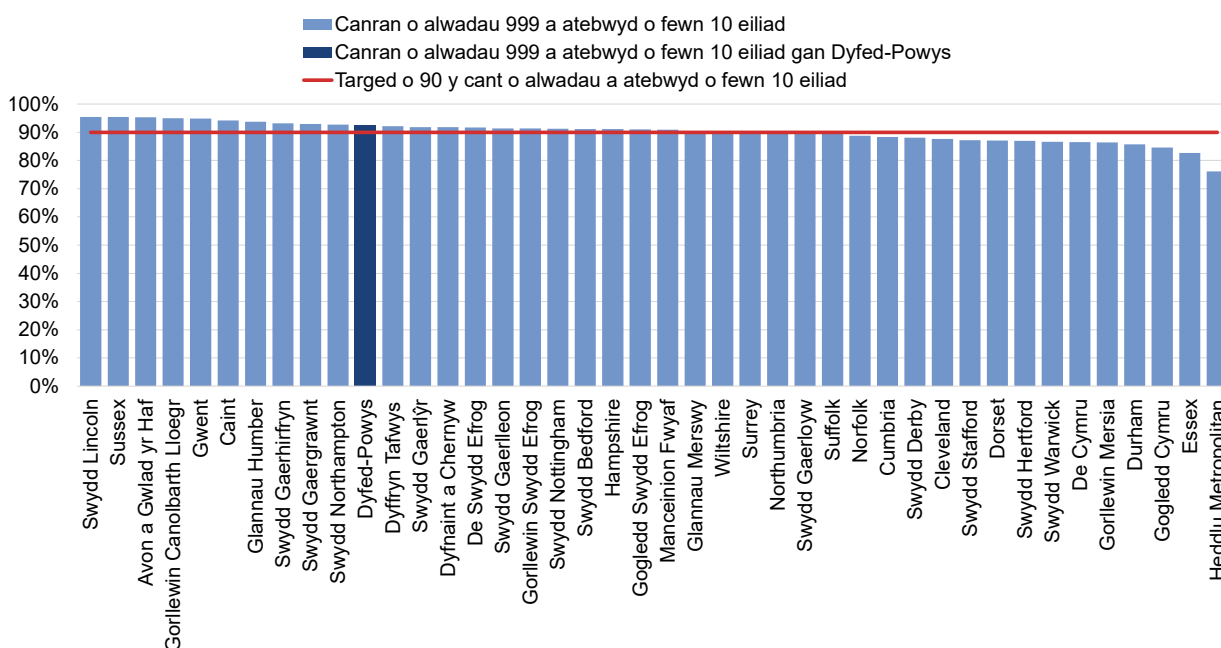
Mae uwch arweinwyr yn deall tarddiad a lefelau'r galw, gan gynnwys galw dro ar ôl tro, ynghyd â lefelau adnoddau. Mae fforymau llywodraethu, gan gynnwys bwrdd perfformiad strategol y llu, yn eu trafod. Mae gan swyddogion a staff ddealltwriaeth dda o'r dull 'Gofal Cywir, Person Cywir', lleihau'r galw a sicrhau bod y cyhoedd yn cael yr ymateb mwyaf priodol.

Mae'r llu yn ateb galwadau brys yn gyflym

Yn y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mai 2026, derbyniodd y llu 120 o alwadau 999 brys fesul 1,000 o'r boblogaeth. Roedd hyn yn is na'r ystod nodweddiadol ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr. Atebodd 95.1 y cant o'r galwadau 999 a dderbyniodd o fewn 10 eiliad. Roedd hyn yn uwch na'r safon a ddisgwylir gan lluoedd yng Nghymru a Lloegr o ateb 90.0 y cant o alwadau 999 o fewn 10 eiliad.

Mae hyn yn awgrymu bod y llu yn rhoi'r [dioddefwr](#) yng nghanol ei benderfyniadau, sy'n darparu'r sylfeini ar gyfer ymateb effeithiol ac yn sefyllfa llawer gwell ers ein harolygiad diwethaf.

Ffigur 4: Y ganran o alwadau 999 a atebwyd gan lluoedd yng Nghymru a Lloegr o fewn 10 eiliad yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mai 2026

Ffynhonnell: [Amserau ateb galwadau 999 o BT](#)

Disgrifiad o'r siart: Siart colofnau yn dangos y ganran o alwadau 999 a atebwyd gan bob llu yng Nghymru a Lloegr o fewn 10 eiliad yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mai 2026. Atebodd Heddlu Dyfed-Powys 95.1 y cant o'r galwadau 999 a dderbyniodd o fewn 10 eiliad. Mae hyn yn uwch na'r safon ddisgwyliedig o 90 y cant ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr, sydd wedi'i farcio â llinell goch solet ar y siart. Roedd 14 o lluoedd o dan y safon ddisgwyliedig.

[Mae'r tabl data hygyrch ar gyfer ffigur 4 ar gael ar ein gwefan.](#)

Sylwer: Amser ateb galwadau yw'r amser a gymerwyd i drosglwyddo galwad o BT i lu, ac yna ateb yr alwad gan y llu.

Mae'r llu yn ateb galwadau nad ydynt yn argyfwng yn ddigon cyflym

Yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2026, derbyniodd y llu 307 o alwadau [101](#) nad ydynt yn argyfwng fesul 1,000 o'r boblogaeth. Roedd hyn o fewn yr ystod nodweddiadol ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr. Dywedodd y llu wrthym fod 6.9 y cant o alwadau i'w gyfleuster 101 nad ydynt yn argyfwng wedi'u gadael yn y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mai 2026. Er nad oes safon genedlaethol ffurfiol ar gyfer sut mae perfformiad nad yw'n argyfwng yn cael ei fesur, mae perfformiad y llu ar lefel dderbyniol ac wedi gwella ers ein harolygiad diwethaf. Nid oes gan y llu ddealltwriaeth glir o pam mae rhai galwyr yn hongian cyn i'r digwyddiad maen nhw'n galw amdano gael ei ddelio â hi.

Gall y llu fonitro a delio â'r galw digidol

Mae'r llu yn deall y galw digidol. Mae staff cyswllt digidol ymroddedig ar gael 24 awr y dydd, 7 diwrnod yr wythnos. Maen nhw'n monitro galw digidol sy'n dod i mewn o e-bost, cyfryngau cymdeithasol a'r system [Cartref Sengl Ar-Lein](#). Maen nhw'n cynnig ymatebion yn Gymraeg a Saesneg. Mae arweinwyr yn adolygu data perfformiad cyswllt digidol ac yn defnyddio modelu rhagfynegol i gynllunio adnoddau ar gyfer y galw yn y dyfodol.

Yn ystod ein harolygiad, gwelsom fod y galw sy'n dod i mewn yn cael ei reoli'n dda, heb unrhyw ôl-groniadau. Mae staff yn rheoli galw digidol a thrin galwadau cymorth pan fo angen.

Mae'r llu yn rheoli'r galw yn dda yn gyffredinol ond dylai gryfhau ei oruchwyliaeth o ddigwyddiadau blaenoriaeth is

Mae'r llu yn rheoli'r galw yn effeithiol ac mae ganddo brosesau clir ar waith i oruchwyllo digwyddiadau. Mae'n defnyddio system raddio i flaenoriaethu galwadau, gyda gradd 1 yn cynrychioli digwyddiadau brys ac achosion blaenoriaeth gradd 2. Gwelsom oruchwyliaeth a rheolaeth gref o'r digwyddiadau risg uwch hyn, sy'n helpu i sicrhau bod yr achosion mwyaf difrifol yn cael eu blaenoriaethu a'u hymateb yn briodol. Mae'r llu hefyd wedi cyflwyno polisi diwygiedig ar gyfer rheoli digwyddiadau blaenoriaeth is.

Fodd bynnag, nid yw'r lefel hon o oruchwyliaeth yn cael ei chymhwyso'n gyson ar draws pob digwyddiad. Yn ystod ein harolygiad, gwelsom fod rhai digwyddiadau blaenoriaeth is sy'n gofyn am oruchwyliaeth agosach yn aros am ymateb am gyfnodau estynedig. Mae hyn yn golygu nad yw'r digwyddiadau hyn bob amser yn cael eu hadolygu mewn ffordd amserol, ac mae risg y gallai oedi effeithio ar lefel y niwed neu fregusrwydd.

Mae'r llw wedi gosod gofyniad i ailasesu gwybodaeth bob 24 awr ar gyfer digwyddiadau a aseswyd fel rhai sy'n gofyn am ymateb safonol ond nad yw wedi mynychu.

Dylai'r llw wneud yn siŵr ei fod yn goruchwyllo ac yn goruchwyllo pob math o alw yn gyson fel ei fod yn adolygu digwyddiadau yn rheolaidd, yn asesu risg ac yn lleihau oedi.

Mae'r llw yn defnyddio brysbennu strwythuredig i nodi bregusrwydd yn y pwynt cyswllt cyntaf ac i flaenoriaethu'r alwad

Roedd trinwyr galwadau y buom yn siarad â nhw i gyd wedi'u hyfforddi ar gyfer eu rôl. Roedd pob un wedi derbyn hyfforddiant ar brosesau [asesu risg](#) cychwynnol a [bregusrwydd](#). Roedd dogfennau canllawiau ar gael yn rhwydd. Mae asesiadau risg cychwynnol trinwyr galwadau yn llywio graddio'r digwyddiadau. Gwelsom fod trinwyr galwadau yn hyderus wrth wneud yr asesiadau hyn. Roedd goruchwylwyr yn hawdd i ddarparu arweiniad.

Yn ein [hadolygiad gwasanaeth ansawdd](#), gwelsom fod trinwyr galwadau yn defnyddio dull brysbennu strwythuredig i asesu risg mewn 53 o 56 achos. Roedd y cofnod brysbennu yn ddisgrifiad cywir ac ystyrlon o'r alwad mewn 51 o 53 achos, ac roedd blaenoriaethu cychwynnol yr alwad yn briodol mewn 79 o 81 achos.

Gwelsom hefyd fod mewn 15 o 15 achos, mae trinwyr galwadau wedi cofnodi gwybodaeth am ddioddefwyr ailadroddus. Mewn 59 o 59 achos, fe wnaethon nhw wirio am [ddioddefwyr agored i niwed](#) a phobl eraill oedd yn agored i niwed a chofnodi gwybodaeth amdany'n nhw mewn 41 o 43 achos. Mewn 41 o 43 achos, defnyddiodd trinwyr galwadau wybodaeth am fregusrwydd yn effeithiol i raddio'r alwad.

Mae'r llw yn defnyddio [ymateb fideo cyflym](#), gwasanaeth sy'n caniatáu i ddioddefwyr [cam-drin domestig](#) siarad â swyddogion heddlu trwy alwad fideo ddiogel, gan ddarparu ymateb cyflymach a dewisol heb yr angen am ymweliad personol. Nod y gwasanaeth hwn yw gwella profiad y dioddefwr trwy leihau pryder, cynyddu eu hyder wrth weithio gyda'r llw a gwella boddhad gydag ymateb yr heddlu.

Mae'r llu yn casglu data boddhad dioddefwyr, gyda'r prif ffocws ar ansawdd galwadau fideo. Mae hyn yn caniatáu i'r llu ddeall lefelau boddhad ac i ddarparu adborth i swyddogion a staff i wella lefelau gwasanaeth.

Mae'r llu yn darparu cyngor priodol ar ddiogelu, cadw tystiolaeth ac atal troseddu

Roedd y trinwyr galwadau y gwnaethom siarad â nhw yn deall eu rôl a dweud wrthym eu bod yn hyderus i roi cyngor i alwyr. Roedd staff wedi derbyn hyfforddiant helaeth mewn [diogelu](#), cadw tystiolaeth ac atal troseddu ac yn gwybod sut i gael mynediad at gymorth a chyngor pellach ar systemau llu os oes angen.

Yn ein hadolygiad o ansawdd y gwasanaeth, gwelsom fod trinwyr galwadau wedi rhoi cyngor priodol ar gadw tystiolaeth mewn 37 o 42 achos ac ar atal troseddu mewn 35 o 35 achos. Roedd trinwyr galwadau hefyd yn darparu cyngor diogelu cyson mewn 47 o 49 achos.

Mae'r llu yn mynychu galwadau am wasanaeth o fewn ei amserlenni cyhoeddedig

Mae gan y llu bolisi ymateb graddedig gyda thargedau cyhoeddedig ar gyfer amseroedd presenoldeb digwyddiadau. Yn ein hadolygiad gwasanaeth o ansawdd, gwelsom fod yr amser i ymateb i'r digwyddiad o fewn yr amser presenoldeb gofynnol mewn 34 o'r 38 achos a archwiliwyd gennym. Roedd hyn waeth a oedd y digwyddiad wedi'i israddio ai peidio. Weithiau, mae digwyddiadau yn cael eu hailraddio oherwydd gwybodaeth wedi'i ddiweddarau neu risg wedi'i ailasesu, a allai gynyddu'r amser ymateb.

Mae uwch swyddogion a staff yn monitro presenoldeb yn agos mewn cyfarfodydd rheoli dyddiol ar lefel leol a llu, ac yn symud adnoddau i ateb y galw brys. Mae hyn yn golygu bod galwyr sydd fwyaf angen cymorth brys yn cael gwasanaeth prydlon.

Mae'r llu yn cydnabod bod heriau daearyddol yn ystumio ei berfformiad presenoldeb digwyddiadau ac yn cyflwyno gliniaduron ar gyfer swyddogion ymateb i helpu i wella hyn.

Ar gyfer digwyddiadau wedi'u trefnu nad oes angen presenoldeb ar unwaith neu flaenoriaeth, nid yw'r llu bob amser yn bodloni ei amserlenni ailasesu ei hun a gall elwa o adolygu hyn.

Canfu ein hadolygiad gwasanaeth o ansawdd fod gan y digwyddiad oruchwyliaeth effeithiol mewn 17 o 23 achos.

Mae'r llu yn gweithio i sicrhau bod swyddogion sy'n ymateb yn derbyn gwybodaeth i ddeall risg y galwadau maen nhw'n eu mynychu

Dywedodd swyddogion wrthym nad ydyn nhw'n derbyn yr holl wybodaeth sydd ar gael o'r ystafell reoli wrth fynychu digwyddiadau i asesu risg.

Dywedodd y llu wrthym ei fod wedi cyflwyno monitro sicrhau ansawdd o'r wybodaeth a roddir i swyddogion sy'n mynychu. Dywedodd y llu wrthym ei fod wedi cwblhau asesiadau ansawdd ar 750 o ddigwyddiadau a reolwyd gan y tîm dosbarthu rhwng Ionawr a Mai 2026. Mae'r canlyniadau'n cael eu harddangos ar ddangosfwrdd, ac mae'r llu yn rhoi adborth i staff.

Canfu ein hadolygiad gwasanaeth ansawdd fod asesiadau risg priodol ac ystyrlon wedi'u cwblhau gan swyddogion a staff mynychu ar gyfer dioddefwyr ac eraill mewn 43 o 47 achos.

Ymchwilio i droseddau

Angen gwella

Mae Heddlu Dyfed-Powys angen gwella o ran ymchwilio i droseddau.

Meysydd i'w gwella

Dylai'r llw wneud yn siŵr bod goruchwyliaeth o ymchwiliadau a bod swyddogion yn cymryd pob cyfle ymchwilio

Nid yw'r llw yn goruchwyllo pob achos yn effeithiol. Yn ein [hadolygiad o ansawdd y gwasanaeth](#), gwelsom oruchwyliaeth effeithiol mewn dim ond 60 o 80 achos. Dywedodd [swyddogion](#) ymateb wrthym eu bod yn cael trafferth ymchwilio i droseddau a ddyrannwyd iddynt oherwydd y galw. Canfuom nad oedd goruchwylwyr yn herio'r rhesymau dros oedi neu lle nad oedd cynlluniau ymchwilio yn cael eu dilyn yn effeithiol. Dywedodd goruchwylwyr wrthym nad oedd ganddynt yr amser, neu mewn rhai achosion y wybodaeth, i oruchwyllo llwythi achosion swyddogion yn briodol.

Fe welsom oruchwyliaeth effeithiol a phriodol o gwblhau troseddau mewn dim ond 47 o 70 achos. Mewn 11 o 70 achos, cwblhau'r llw troseddau pan oedd llinellau ymchwilio ar gael o hyd.

Mewn dim ond 65 o 85 achos, gwelsom fod y llw wedi cymryd pob cyfle ymchwilio priodol o'r cychwyn cyntaf a thrwy gydol yr ymchwiliadau. Ac roedd ymchwiliad y llw yn effeithiol yn unig mewn 65 o 85 achos.

Cymerodd y llw rhy ychydig o gyfleoedd i gynnal ymholiadau [awr aur](#) a cholli cyfleoedd mewn perthynas â chael a gwylio teledu cylch cyfyng. Yn rhy aml, nid oedd gwiriadau [gwybodaeth](#) yn cael eu dogfennu'n gyson.

Dangosodd ein hadolygiad o ansawdd y gwasanaeth fod yr heriau hyn yn ymddangos yn ymwneud â byrgleriaeth a throseddau manwerthu. Ar adeg ein hadolygiad, dyrannodd y llw y troseddau hyn yn bennaf i swyddogion ymateb i ymchwilio.

Mae'r llw wedi gwneud rhai newidiadau i'w broses dyrannu troseddau. Mae bellach yn dyrannu'r rhan fwyaf o droseddau byrgleriaeth a manwerthu i [dimau plismona cymdogaeth](#) i'w hymchwilio. Mae'r llw yn monitro'n agos yr effaith y mae'r newidiadau hyn yn ei chael ar y timau ymateb a chymdogaeth i wneud yn siŵr nad ydynt yn arwain at lai o welededd cymunedol, ac i weld a yw'r newidiadau yn cael effaith gadarnhaol ar [ganlyniadau](#).

Mae'r llw hefyd wedi cydnabod bod angen iddo wella sgiliau goruchwylwyr ymchwilio, llawer ohonynt yn ifanc mewn gwasanaeth a phrofiad. Mae wedi dechrau darparu cwrs [Coleg Plismona](#) achrededig ar gyfer goruchwylwyr.

Mae angen i'r llw wneud yn siŵr ei fod yn cynnal ac yn goruchwilio ymchwiliadau o ansawdd uchel yn gyson i gyflawni canlyniadau priodol i [ddioddefwyr](#).

Dylai'r llw wneud yn siŵr ei fod yn aseinio'r math o ganlyniad trosedd cywir yn gyson

Nid yw'r llw bob amser yn goruchwilio [canlyniad](#) y broses ymchwiliadau yn briodol, ac nid yw bob amser yn cymhwyso'r canlyniad cywir pan fydd ymchwiliadau wedi'u cwblhau. Yn ein [hadolygiad o ansawdd y gwasanaeth](#) gwelsom fod y llw wedi cymhwyso'r canlyniad cywir mewn dim ond 50 o 70 o achosion.

Dangosodd ein canfyddiadau fod [Canlyniad 15](#) a [Chanlyniad 16](#) wedi cael eu camddeall. Yn aml, methodd [swyddogion](#) â chofnodi cofnod archwiliadwy o farn [ddioddefwyr](#) wrth gwblhau achosion gan ddefnyddio Canlyniad 16.

Mae'r llw wedi cofnodi'n gyson yn uwch na'r ystod nodweddiadol yng Nghymru a Lloegr ar gyfer Canlyniad 15: 'Anawsterau tystiolaeth – person dan amheuaeth wedi'i adnabod, dioddefwr yn cefnogi gweithredu'.

Yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Rhagfyr 2025, roedd 24.5 y cant o'r holl ganlyniadau a neilltuwyd gan y llw i [droseddau ar sail dioddefwyr](#) yn Ganlyniad 15.

Mae hyn yn gynydd o'r flwyddyn a ddaeth i ben 31 Rhagfyr 2023, pan neilltuodd y llw Canlyniad 15 i 22.8 y cant o droseddau ar sail dioddefwyr. Y canolrif ar gyfer Cymru a Lloegr yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Rhagfyr 2025 oedd 15.3 y cant.

Mae neilltuo'r math o ganlyniad cywir yn bwysig. Mae'n gwneud yn siŵr bod y llw yn gallu gwerthuso a gwella ei ymchwiliadau yn effeithiol, cyflawni [canlyniadau cadarnhaol](#) a meithrin hyder dioddefwyr. Mae angen i'r llw wella ei graffu a'i ddealltwriaeth o ganlyniadau i wneud yn siŵr ei fod yn eu cymhwyso'n briodol.

Dylai'r llw wneud yn siŵr bod dioddefwyr yn cael eu hysbysu am ganlyniad yr ymchwiliad

Yn ein [ghadolygiad o ansawdd y gwasanaeth](#), gwelsom fod y llw wedi cwblhau contract dioddefwr mewn 70 o 81 o achosion. Mewn 61 o 70 o achosion perthnasol, roedd y llw wedi diweddarau [dioddefwyr](#) ar gynnydd ymchwiliadau yn unol â'r contract dioddefwyr y cytunwyd arno. Fodd bynnag, canfuom fod y llw wedi hysbysu dioddefwyr am ganlyniad yr ymchwiliad mewn dim ond 49 o 66 achos.

Mae hysbysu dioddefwyr o'r canlyniad yn un o'r hawliau yn y [Cod Ymarfer i Ddioddefwyr Trosedd \('Cod y Dioddefwr'\)](#). Mae'n rhoi gwybod i ddioddefwyr pam mae'r llw wedi gwneud penderfyniadau penodol. Gall helpu dioddefwyr i wella a'u cefnogi i arfer eu hawliau i adolygu'r achos, gan adeiladu hyder yn y [system cyfiawnder troseddol](#).

Prif ganfyddiadau

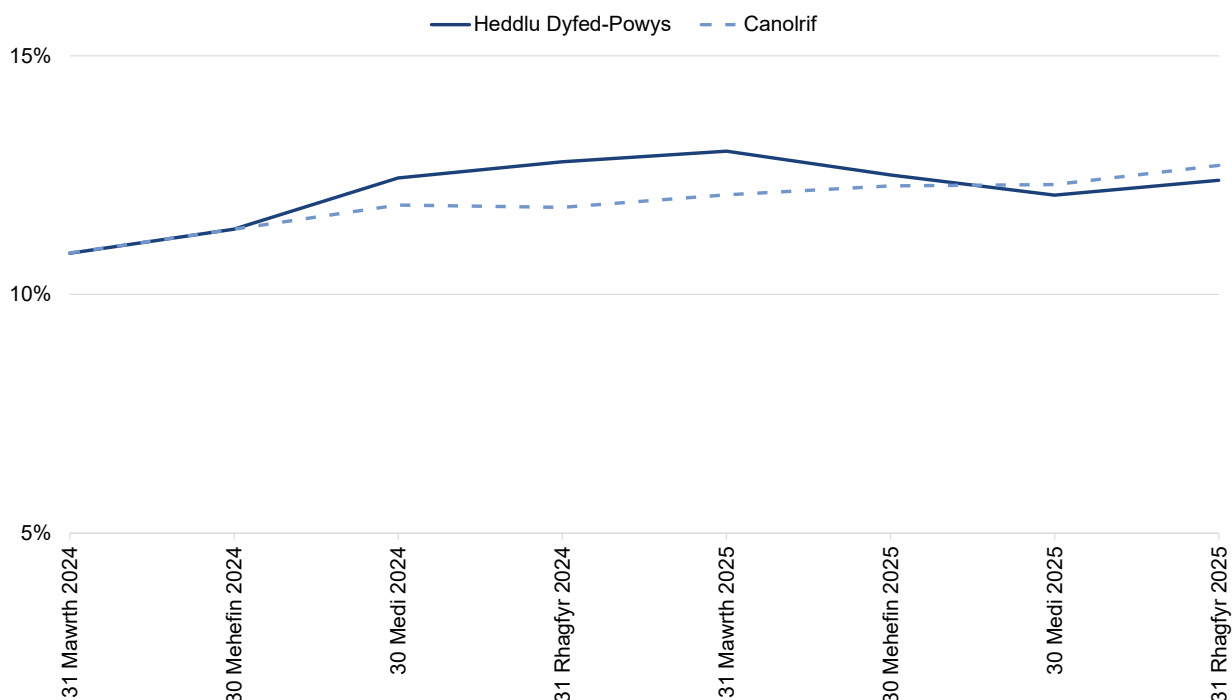
Yn yr adran hon, rydym yn nodi ein prif ganfyddiadau sy'n ymwneud â pha mor dda y mae'r llw yn ymchwilio troseddau.

Mae'r llw yn cyflawni canlyniadau priodol i ddioddefwyr yn gyson

Mae'r llw wedi gwella ei gyfraddau canlyniadau cadarnhaol ar gyfer dioddefwyr troseddau yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf.

Yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Rhagfyr 2025, roedd 12.4 y cant o'r holl ganlyniadau a neilltuwyd gan y llw i droseddau ar sail dioddefwyr yn ganlyniadau cadarnhaol, cynnydd o 10.9 y cant yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024.

Ffigur 5: Canran y canlyniadau cadarnhaol a neilltuwyd gan Heddlu Dyfed-Powys a phob llu yng Nghymru a Lloegr i droseddau sy'n seiliedig ar ddioddefwyr rhwng y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024 a'r flwyddyn a ddaeth i ben 31 Rhagfyr 2025

Ffynhonnell: [Tablau data agored troseddau a chanlyniadau a gofnodir gan yr heddlu gan y Swyddfa Gartref](#)

Disgrifiad o'r siart: Siart llinell yn dangos canran y [canlyniadau cadarnhaol](#) a neilltuwyd gan Heddlu Dyfed-Powys a'r canolrif ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr ar gyfer pob blwyddyn o'r flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024 i'r flwyddyn a ddaeth i ben 31 Rhagfyr 2025. Mae'r siart yn dangos bod 12.4 y cant o'r [canlyniadau](#) a neilltuwyd gan Heddlu Dyfed-Powys i [droseddau sy'n seiliedig ar ddioddefwyr](#) yn gadarnhaol yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Rhagfyr 2025 o'i gymharu â'r canolrif o 12.7 y cant ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr. Mae hefyd yn dangos bod canran y canlyniadau cadarnhaol a neilltuwyd gan Heddlu Dyfed-Powys wedi bod yn cynyddu'n gyffredinol ers y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024. Ac mae canran ganolrifol y canlyniadau cadarnhaol ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr wedi bod yn cynyddu'n araf yn yr un cyfnod.

Sylwer: Cyfrifir canran y canlyniadau chadarnhaol y mae lluoedd yn eu neilltuo o'r holl ganlyniadau y maen nhw'n eu neilltuo mewn cyfnod penodol. Mae troseddau sy'n seiliedig ar ddioddefwyr yn cynnwys pob trosedd a gofnodir gan y llu lle mae [dioddefwr](#) uniongyrchol, fel unigolyn, sefydliad neu gorff corfforaethol. Am ddisgrifiad manwl o droseddau a mathau o ganlyniad, gweler [Ystadegau'r Swyddfa gartref](#).

Ffigur 6: Canran y canlyniadau heb eu datrys, wedi'u datrys a chadarnhaol a neilltuwyd gan Heddlu Dyfed-Powys a phob llu yng Nghymru a Lloegr i droseddau sy'n seiliedig ar ddioddefwyr yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Rhagfyr 2025

Mathau o ganlyniad	Canran Dyfed-Powys [%]	Canran canolrifol [%] ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr
Canlyniadau troseddau heb eu datrys (Canlyniadau 11–18)	83.5	83.9
Canlyniadau troseddau wedi'u datrys (Canlyniadau 5, 9, 10, 20–22)	4.1	3.2
Canlyniadau trosedd cadarnhaol (Canlyniadau 1–4 ac 8), o'r rhain mae:	12.4	12.7
1 – Wedi'i gyhuddo/wedi derbyn gŵys	8.8	9.3
2 a 3 – Rhybuddiad – pobl ifanc ac oedolion	1.7	0.8
4 – Wedi'i ystyried	0.0	0.1
8 – Datrysiad cymunedol	2.0	2.4

Ffynhonnell: [Tablau data agored troseddau a chanlyniadau a gofnodir gan yr heddlu gan y Swyddfa Gartref](#)

Sylwer: Cyfrifir canran y [canlyniadau](#) heb eu datrys, wedi'u datrys a chadarnhaol y mae lluoedd yn eu neilltuo o'r holl ganlyniadau y maent yn eu neilltuo mewn cyfnod penodol. Mae [troseddau sy'n seiliedig ar ddioddefwyr](#) yn cynnwys pob trosedd a gofnodir gan y llu lle mae [dioddefwr](#) uniongyrchol, megis unigolyn, sefydliad neu gorff corfforaethol. Am ddisgrifiad manwl o droseddau a mathau o ganlyniad, gweler [Ystadegau'r Swyddfa gartref](#).

Mae gan y llu amserlen archwilio helaeth. Mae’n cynnal archwiliadau thematig i dynnu dysgu a gwella ansawdd ymchwiliadau. Mae wedi gwneud rhai gwelliannau nodedig mewn canlyniadau ar gyfer troseddau fel lladrad a threisio.

Yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Rhagfyr 2025, roedd 23.9 y cant o'r holl ganlyniadau a neilltuwyd gan y grym i droseddau lladrad yn ganlyniadau cadarnhaol. Mae hyn yn uwch na'r ystod nodweddiadol o'i gymharu â lluoedd eraill yng Nghymru a Lloegr, lle roedd y canolrif yn 16.8 y cant.

Yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Rhagfyr 2025, roedd 9.2 y cant o'r holl ganlyniadau a neilltuwyd gan y grym i droseddau treisio yn ganlyniadau cadarnhaol. Mae hyn yn gynnydd o'i gymharu â'r flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024, pan oedd yn 5.4 y cant.

Mae'r rhan fwyaf o ymchwiliadau troseddau yn cael eu dyrannu'n gywir ac yn cael eu cynnal yn brydlon

Mae gan y llu bolisi dyrannu troseddau clir a matrices dyrannu troseddau. Dywedodd y rhan fwyaf o swyddogion wrthym eu bod yn cael eu dyrannu ymchwiliadau a oedd yn briodol i'w lefel o hyfforddiant. Yn ein hadolygiad gwasanaeth o ansawdd, gwelsom fod troseddau wedi'u dyrannu i ymchwilydd yn brydlon mewn 77 o 85 achos a bod y llu wedi cynnal yr ymchwiliad yn ddi-oedi mewn 69 o 85 achos.

Mae'r llu yn monitro ansawdd ffeiliau yn erbyn safonau cenedlaethol ac wedi cyflwyno sawl mesur i wella ansawdd a phrydlondeb paratoi ffeiliau achos a chyflwyno i Wasanaeth Erlyn y Goron. Mae'r llu wedi ehangu gwaith adeiladu ffeiliau a [datgelu](#) ei uned dilyniant achosion i gynnwys achosion cyn ac ar ôl cyhuddo sy'n ymwneud ag ymosodiad, trefn gyhoeddus, dwyn siopau, [stelcian](#) ac [aflonyddu](#).

Dywedodd y llu wrthym fod y dull hwn wedi lleihau'r amser cyfartalog o pan dderbyniodd yr uned dilyniant achos y ffeil i gyflwyniad Gwasanaeth Erlyn y Goron. Dywedodd y llu wrthym fod hyn yn cymryd 244 diwrnod ar 30 Medi 2024, ond ym mis Tachwedd 2025, cymerodd 60 diwrnod.

Nid yw'r llu yn cofnodi troseddau cyn gynted â phosibl

Rhaid cofnodi trosedd cyn gynted â phosibl ar ôl i'r person sy'n derbyn yr adroddiad fod yn fodlon ei bod yn fwy tebygol na pheidio bod trosedd wedi'i chyflawni. Disgwylir i'r lluoedd gofnodi troseddau ar eu systemau yn brydlon fel y gallant ddechrau ymchwiliadau'n gyflym a pheidio â cholli cyfleoedd hanfodol i adnabod a dilyn llinellau ymholi. Yn bwysicaf oll, mae angen i lluoedd sicrhau bod dioddefwyr yn gallu cael mynediad at y cymorth sydd ei angen arnynt cyn gynted â phosibl.

Yn ein hadolygiad gwasanaeth o ansawdd, gwelsom fod y llu wedi cofnodi 71 o 83 troseddau y dylai fod. O'r 71, roedd wedi cofnodi 54 o fewn 24 awr. Canfuom fod y llu wedi gor-gofnodi saith trosedd arall.

Dylai'r llu wneud yn siŵr ei fod yn cofnodi troseddau cyn gynted â phosibl a dim hwyrach na 24 awr ar ôl derbyn yr adroddiad.

Mae'r llu yn gwella prydlondeb archwiliadau digidol a fforensig

Mae'r llu wedi cyflwyno offeryn brysbennu newydd ac offeryn echdynnu cyflym dyfais symudol fel y gall swyddogion a [staff](#) gynnal archwiliad cyflym o ffôn, cyfrifiadur neu ddyfais storio i nodi tystiolaeth. Dylai hyn olygu y gall ymchwiliadau fod yn fwy cymesur ac amserol, a gwneud y defnydd mwyaf effeithlon o adnoddau technegol.

Ar ôl ymgynghori â'r crwner, mae'r llu wedi adolygu ei weithdrefnau marwolaeth sydyn i ganiatáu i swyddogion adolygu dyfeisiau gan ddefnyddio [fideo a wisgir ar y corff](#) mewn rhai amgylchiadau. Gall hyn leihau'r angen i'r llu gyflwyno dyfeisiau i'w harchwilio ar gyfer cwestau.

Dywedodd y llu wrthym fod llwythi achosion ei uned fforensig ddigidol wedi gostwng o 186 o achosion ym mis Hydref 2025 i 114 o achosion ym mis Mai 2026. Canfuom fod eitemau sy'n gofyn am archwiliad fforensig, fel gliniaduron, yn cael eu cyflwyno a'u harchwilio'n brydlon. Fodd bynnag, dywedodd rhai swyddogion wrthym fod rhai archwiliadau fforensig yn dal i gael eu gohirio'n sylweddol, gydag amseroedd aros yn rheolaidd yn fwy na 40 wythnos ac enghreifftiau ynysig o archwiliadau yn cymryd dros 12 mis. Gall yr oedi hyn effeithio ar y ffordd y mae dioddefwyr yn gweithio gyda'r llu a chynnydd ymchwiliadau.

Mae gan y llu brosesau i wneud yn siŵr ei fod yn delio'n brydlon â phobl dan amheuaeth ac eisiau i bobl symud ymlaen ag ymchwiliadau a lleihau niwed i'r cyhoedd

Gwelsom fod mewn 31 o 49 o achosion perthnasol, y llu wedi arestio neu gyfweld â'r person dan amheuaeth. Ac mewn 31 o 31 achos, gwnaeth y llu arestiad ar y cyfle cynharaf.

Mae'r llu wedi canolbwyntio ar bobl dan amheuaeth a'r rhai sy'n cael eu cylchredeg fel eisiau trwy fentrau sefydledig, fel Operation Manatee ac Operation Wolf. Mae'r rhain yn blaenoriaethu troseddwyrs risg uchel a throseddwyrs [cam-drin domestig](#), gan leihau niwed i'r cyhoedd.

Yn ystod ein harolygiad, gwelsom gyfarfodydd llywodraethu lleol a llu dyddiol yn trafod cynnydd ochr yn ochr â data perfformiad manwl. Roedd hyn yn flaenoriaeth glir i bob ardal, gyda rheolaeth weithredol yn cael ei dilyn.

Diogelu plant ac oedolion sy'n wynebu risg o niwed

Digonol

Mae Heddlu Dyfed-Powys yn ddigonol o ran [diogelu plant](#) ac [oedolion sy'n wynebu risg o niwed](#).

Meysydd i'w gwella

Dylai'r llu wneud yn siŵr ei fod yn cydymffurfio â chanllawiau cenedlaethol mewn perthynas â'r Cynllun Datgelu Trais Domestig

Mae'r llu yn olrhain cynnydd ceisiadau [Cynllun Datgelu Trais Domestig \(DVDS\)](#) trwy ddangosfyrddau pwrpasol sy'n gofyn eu cwblhau â llaw. Canfuom nad oedd y llu bob amser yn cymhwyso prosesau datgelu yn gyson. Yn ystod ein harolygiad, gwelsom 18 o geisiadau DVDS agored, y mae 9 ohonynt wedi rhagori ar yr amserlen statudol 28 diwrnod i'w cwblhau. Nid oedd [swyddogion](#) sy'n gyfrifol am olrhain DVDS yn gallu esbonio'n glir y broses ar gyfer gwneud hyn.

Mae'r llu wedi lleihau ei adolygiad perfformiad o achosion hwyr o fonitro wythnosol i fisol. Nid yw hyn yn ddigon. Nododd ein harolygiad hefyd benderfyniadau anghyson ynghylch a ddylai'r llu ddatgelu gwybodaeth i ymgeiswyr. Roedd hyn yn cynnwys achlysuron lle roedd rhingylliaid [uned gorchymyn sylfaenol](#) yn diystyru awdurdodiadau datgelu a wnaed gan ringyll yn y ganolfan [bregusrwydd](#) canolog. Nid oedd gan y llu broses ddwysáu ffurfiol i ddatrys yr anghydfodau hyn.

Yn ystod ein harchwiliad o achosion DVDS, gwelsom fod pryderon [diogelu dioddefwyr](#) mewn 4 o 10 achos. Nid yw'r llu yn cydymffurfio â chanllawiau cenedlaethol i gynnal cyfarfodydd wyneb yn wyneb neu ddefnyddio galwadau fideo i gysylltu ag ymgeiswyr, yn hytrach na gwneud galwadau ffôn.

Os nad yw'r llu yn delio yn brydlon ac yn ddiogel â cheisiadau DVDS, gall dioddefwyr posibl [cam-drin domestig](#) fod mewn perygl o niwed difrifol. Mae angen iddo wneud yn siŵr ei fod yn dilyn canllawiau cenedlaethol a bod ganddo drefniadau llywodraethu boddhaol ar waith.

Dylai'r llw wella sut mae'n cofnodi troseddau treisio o achosion o dreisio

Yn ein [hadolygiad o ansawdd y gwasanaeth](#), fe wnaethom archwilio 50 o achosion o dreisio ([N100](#)). Canfuom y dylai'r llw fod wedi cofnodi 10 troseddau treisio ond cofnodi 3. Dylai'r llw wella ei arferion cofnodi i wneud yn siŵr ei fod yn nodi ac yn cofnodi pob trosedd treisio o achosion treisio a adroddwyd.

Mae cofnodi troseddau treisio yn gywir yn helpu i sicrhau bod y llw yn ymchwilio i droseddau ar ran dioddefwyr yn llawn a'i fod yn adnabod troseddwyr ac yn dod â nhw i gyfiawnder. Mae hefyd yn helpu'r llw i wneud yn siŵr ei fod yn deall lefel troseddau rhywiol difrifol.

Prif ganfyddiadau

Yn yr adran hon, rydym yn nodi ein prif ganfyddiadau sy'n ymwneud â pha mor dda mae'r llw yn diogelu plant ac oedolion sy'n wynebu risg o niwed.

Mae gan y llw strwythur rheoli effeithiol i ddiogelu plant ac oedolion mewn perygl

Mae'r llw yn defnyddio Operation Rhagorol (oherwydd ei ystyr yn y Gymraeg) i gydlyn ei lywodraethu a'i oruchwilio gweithgarwch diogelu.

Mae Operation Rhagorol yn dod â holl gynlluniau gweithredu bregusrwydd a diogelu'r llw mewn un strwythur llywodraethu. Mae'r fframwaith yn defnyddio'r [dull 4P](#) (atal, erlid, amddiffyn a pharatoi) i reoli risgiau ac argymhellion, mesur perfformiad a gweithgarwch gwella uniongyrchol.

Gall uwch arweinwyr, cyfarfodydd llywodraethu, perfformiad a chraffu llywodraethu'r llw a'r unedau gorchymyn sylfaenol gael mynediad at adroddiadau mewnol am gam-drin domestig, amddiffyn plant ac oedolion a [cham-drin rhywiol](#). Mae hyn yn helpu'r llw i wella atebolrwydd a chydweithrediad ar gyfer gweithgarwch diogelu. Mae'r llw yn atgyfnerthu'r neges mai cyfrifoldeb pawb yw diogelu trwy gyfathrebu â'i weithlu, hyfforddiant ac arweinyddiaeth.

Dywedodd swyddogion a staff wrthym fod y dull wedi cryfhau cydweithio ac wedi cefnogi cynnydd yn erbyn argymhellion cenedlaethol. Derbyniodd trefniadau llywodraethu'r llw adborth cadarnhaol gan raglen y Ganolfan Genedlaethol ar gyfer Trais yn erbyn Menywod a Merched a Diogelu'r Cyhoedd (NCVPP).

Mae'r llu yn cofnodi'r rhan fwyaf o droseddau a gyflawnwyd yn erbyn dioddefwyr agored i niwed ac yn canslo troseddau treisio yn gywir

Mae'r llu yn cofnodi'r rhan fwyaf o droseddau a gyflawnwyd yn erbyn dioddefwyr agored i niwed. Yn ein hadolygiad gwasanaeth ansawdd, fe wnaethom archwilio 50 o gofnodion sy'n ymwneud ag atgyfeiriadau a wnaed i'r llu am oedolion agored i niwed ac achosion amddiffyn plant, 44 digwyddiad sy'n ymwneud â dioddefwyr cam-drin domestig, 50 achosion o dreisio a 12 penderfyniad i ganslo troseddau treisio.

Gwelsom y canlynol:

- Achosion amddiffyn oedolion a phlant sy'n agored i niwed: Dylai 26 o droseddau fod wedi cael eu cofnodi a 25 wedi'u cofnodi'n gywir.
- Digwyddiadau cam-drin domestig: Dylai 27 o droseddau fod wedi cael eu cofnodi a 26 o droseddau wedi'u cofnodi'n gywir.
- Troseddau treisio wedi'u canslo: Cafodd 11 o 12 trosedd eu canslo'n gywir.

Fodd bynnag, gwelsom mai dim ond tair a gofnodwyd yn gywir o'r deg trosedd treisio y dylai'r llu fod wedi'u cofnodi.

Mae'n arbennig o bwysig bod y llu yn cofnodi troseddau sy'n ymwneud â dioddefwyr agored i niwed yn gywir. Mae'r un mor bwysig canslo troseddau dim ond pan mae'n sicr nad oes unrhyw drosedd wedi'i chyflawni. Mae cofnodi a chanslo troseddau yn gywir yn helpu i sicrhau bod dioddefwyr yn derbyn y gwasanaeth a'r gefnogaeth maen nhw'n ei ddisgwyl ac yn ei haeddu gan yr heddlu. Os nad yw'r llu yn cofnodi neu'n canslo troseddau yn gywir, gall troseddwyr fynd ymlaen i gyflawni troseddau pellach yn erbyn eu dioddefwyr neu yn erbyn dioddefwyr agored i niwed eraill.

Mae'r llu yn diogelu plant ac oedolion sydd mewn perygl o niwed

Fel rhan o'n hadolygiad gwasanaeth o ansawdd, fe wnaethom adolygu achosion i benderfynu pa mor dda y mae'r llu yn diogelu dioddefwyr.

Canfuom fod cyngor diogelu wedi'i roi i ddioddefwyr mewn 56 o'r 62 o achosion. Mae hyn yn awgrymu bod swyddogion yn ymwybodol o'u dyletswydd i nodi a lleihau'r risg o niwed i ddioddefwyr agored i niwed. Mae timau [asesu risg](#) eilaidd pwrpasol yn adolygu [asesiadau risg cam-drin domestig](#). Mae archwiliadau rheolaidd yn archwilio ansawdd diogelu, graddio risg, safonau atgyfeiriadau a chofnodi [llais y plentyn](#).

Mewn 18 o'r 18 achos a adolygwyd gennym, cofnododd swyddogion lais y plentyn mewn atgyfeiriadau, gan sicrhau bod eu profiadau a'u hanghenion yn cael eu hystyried wrth benderfyniadau diogelu. Mae'r llu wedi nodi a thrin plant fel dioddefwyr a'u cyfeirio am gymorth lle bo angen mewn 13 o 14 achos. Er mwyn lleihau oedi wrth anfon gwybodaeth at [asiantaethau partner diogelu](#), os nad yw swyddogion yn cofnodi manylion plant ar ffurflenni [Hysbysiad Diogelu'r Cyhoedd](#), mae'r [mganolfan diogelu aml-asiantaeth](#) yn gwneud yn siŵr eu bod yn cwblhau dogfennaeth yn gywir.

Yn ein harolwg gweithlu, dywedodd 92.0 y cant o'r ymatebwyr (323 o 350) eu bod yn cyfathrebu â phlant pan ddylen nhw fod ar bob achlysur neu yn aml. Dywedodd 93.0 y cant (382 o 412 o ymatebwyr) eu bod yn deall y broses ar gyfer cyflwyno atgyfeiriad diogelu ar gyfer plentyn.

Wrth fynychu digwyddiadau, mae swyddogion yn dangos [chwilfrydedd proffesiynol](#) yn gyson ac yn ceisio nodi arwyddion llai amlwg o niwed, ecsbloetio neu fregusrwydd cudd. Mewn 36 o'r 39 achos a adolygwyd, cwblhaodd swyddogion asesiadau risg yn briodol ac yn gywir, sy'n dangos bod ganddynt ddealltwriaeth glir o'r risgiau y mae dioddefwyr yn eu hwynebu. Gwnaeth swyddogion atgyfeiriadau perthnasol at sefydliadau arbenigol mewn 34 o'r 37 achos. Mae hyn yn dangos eu bod yn ymwybodol o'r gwasanaethau cymorth sydd ar gael a phwysigrwydd cysylltu dioddefwyr â'r help sydd ei angen arnynt.

Yn ein harolwg gweithlu, dywedodd 94.0 y cant o'r ymatebwyr (388 o 412) eu bod yn deall pa gamau i'w cymryd pan oeddent yn nodi risg neu fregusrwydd.

Fodd bynnag, dangosodd canlyniadau ein harolwg gweithlu nad oedd 26.0 y cant o'r ymatebwyr (142 o 554) wedi derbyn unrhyw hyfforddiant diogelu yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf. O'r swyddogion a oedd wedi derbyn hyfforddiant diogelu, dywedodd 59.0 y cant (243 o 554) eu bod wedi derbyn hyfforddiant ar [stelcio](#), a dywedodd 76.0 y cant (312 o 554) eu bod wedi derbyn hyfforddiant ar gam-drin domestig. Mae angen i'r llu sicrhau bod ei holl swyddogion heddlu a staff yn cael [cdatblygiad proffesiynol parhaus](#) priodol ar gyfer diogelu.

Mae polisi'r llu ar reoli [pobl ar goll](#) yn rhoi cyfarwyddyd i swyddogion a staff yr heddlu fel bod eu hymateb i adroddiadau yn briodol. Mae cydlynnydd ymroddedig yn monitro episodau coll ailadroddus, yn nodi patrymau risg ac yn cefnogi'r defnydd o gynlluniau atal. Mae'r llu yn archwilio ymchwiliadau personau coll yn rheolaidd ac yn monitro perfformiad. Gwelsom enghreifftiau o swyddogion yn cymryd camau rhagweithiol i leihau niwed.

Mewn 11 o'r 11 achos o berson coll a adolygwyd gennym, roedd y radd risg yn briodol ar gyfer y wybodaeth a oedd yn hysbys ar y pryd. Mewn 15 o'r 17 achos a adolygwyd gennym, mynychodd swyddogion o fewn yr amserlenni gofynnol.

Mewn wyth o'r naw achos perthnasol a adolygwyd gennym, dilynodd swyddogion y cynllun ymchwilio, gwneud ymholiadau perthnasol a chofnodi diweddariadau o'u hymdrechion i ddod o hyd i'r person coll.

Mewn saith o'r naw achos o blant coll a adolygwyd gennym, roedd y llu wedi hysbysu gofal cymdeithasol. Mae gan y llu drefniant partneriaeth gydag elusen Llamau i ddarparu [cyfweiliadau dychwelyd adref](#). Mae hyn yn helpu'r llu i ddeall pam mae plant yn mynd ar goll ac i nodi pryderon diogelu. Mae hefyd yn golygu bod plant yn cael eu hasesu am y cymorth lles y gallai fod ei angen arnynt.

Mae angen i'r llu wneud yn siŵr ei fod bob amser yn hysbysu gofal cymdeithasol pan fydd plant yn mynd ar goll.

Mae'r llu yn gweithio'n dda gyda phartneriaid aml-asiantaeth i ddiogelu a lleihau'r risg o niwed i bobl agored i niwed

Mae gweithio amlasiantaeth yn rhan bwysig o strategaeth ddiogelu'r llu. Mae'r llu yn gweithio'n agos gyda phartneriaid gan gynnwys ysgolion, awdurdodau lleol, gwasanaethau iechyd, gofal cymdeithasol, ac elusennau fel Paladin a Llamau i gefnogi pobl agored i niwed, rheoli risg a gwella canlyniadau. Mae trafodaethau aml-asiantaeth dyddiol wedi cryfhau ymyrraeth gynnar a gwella gweithgarwch diogelu ar y cyd.

Mewn 25 o'r 25 achos perthnasol a adolygwyd gennym, rhannodd y llu wybodaeth gydag asiantaethau priodol, a oedd yn caniatáu ymateb cydgyssylltiedig i ddiogelu. Mae'r llu yn prosesu atgyfeiriadau amlasiantaeth yn brydlon. Ni welsom unrhyw ôl-groniadau.

Mae gan y llu systemau a phrosesau awtomataidd ar waith ar gyfer adnabod a chyfeirio achosion o ddisgyblion ysgol sy'n byw gyda cham-drin domestig yn brydlon ([Operation Encompass](#)). Mewn 16 o'r 18 achos perthnasol a adolygwyd, nododd swyddogion yn gywir blant sy'n agored i gam-drin domestig a fyddai'n gofyn am eu cyfeirio i'r ysgol.

Fodd bynnag, ar adeg ein harolygiad, nid oedd y llu yn cydymffurfio â chanllawiau statudol cenedlaethol. Gwelsom fod y llu yn anfon atgyfeiriadau i'r awdurdod lleol i'w hanfon ymlaen i'r ysgol, yn hytrach nag yn uniongyrchol i'r ysgol. Dywedodd y llu wrthym ei fod yn diwygio ei systemau i adrodd yn uniongyrchol i ysgolion i sicrhau bod plant yn derbyn y cymorth sydd ei angen arnynt heb oedi.

Mae'r llu yn defnyddio mesurau priodol i ddiogelu pobl agored i niwed a lleihau unrhyw risg gan droseddwyr

Mae gan y llu ddau swyddog ymroddedig sy'n adolygu achosion ac yn cefnogi timau i gael gorchmynion ataliol, rheoli risg ac amddiffyn pobl agored i niwed.

Mewn chwech o'r chwe achos a adolygwyd gennym, ystyriodd y llu orchmynion ataliol i leihau'r risg o niwed pellach i ddioddefwyr lle bo hynny'n briodol. Mae'r rhain yn cynnwys [Hysbysiadau Amddiffyn Rhag Trais Domestig](#), [Gorchmynion Amddiffyn Rhag Trais Domestig](#), [Gorchmynion Amddiffyn Rhag Cam-Drin Domestig](#) a [Gorchmynion Amddiffyn Rhag Stelcian](#). Mae hyn yn dangos bod y llu yn defnyddio offer sydd ar gael iddo i ddiogelu dioddefwyr.

Er bod trefniadau monitro ar waith, mae'r llu yn parhau i ddibynnu mewn rhai meysydd ar ddioddefwyr yn adrodd torri gorchmynion. Ac adroddodd swyddogion nad oedd y llu yn gwirio cydymffurfiaeth â gorchmynion yn gyson.

Mae'r llu yn cydnabod y materion hyn ac wedi cymryd camau i wella llywodraethu a monitro, er bod y newidiadau ar adeg ein harolygiad yn rhy gynnar i farnu eu heffeithiolrwydd.

Mae'r llu yn gweithredu'r [Cynllun Datgelu Troseddwy Rhyw Plant](#) yn unol â chanllawiau statudol cenedlaethol, gyda datgeliad amserol i ymgeiswyr. Mae hyn yn grymuso pobl i wneud penderfyniadau gwybodus am eu perthnasoedd a'u diogelwch personol.

Mae'r llu yn gweithio gydag asiantaethau partner i ystyried sut i ddiogelu pobl agored i niwed ac i reoli'r risg sy'n gysylltiedig â throseddwy

Mewn chwech o'r naw achos [cynhadledd asesu risg aml-amasiantaeth](#) a adolygwyd gennym, roedd y llu wedi gweithredu [trefniadau tasgio a chydlynw aml-asiantaeth](#). Yn y cyfarfodydd cynhadledd asesu risg aml-asiantaeth a welsom, cadeiriodd ditectif ringyll wedi'i hyfforddi gan [SafeLives](#) drafodaethau a gweithiodd gydag asiantaethau partner i ddatblygu cynlluniau diogelu ar gyfer dioddefwyr a phlant. Ym mhob achos, roedd gweithwyr proffesiynol yn cydnabod plant fel dioddefwyr yn eu rhinwedd eu hunain. Mae hyn yn golygu y gall y llu a'i sefydliadau partner ddatblygu cynlluniau cydgysylltiedig i leihau niwed i ddioddefwyr a phlant ac i reoli'r risgiau a achosir gan droseddwy.

Mae'r llu yn gweithio gydag elusennau arbenigol i wella ei ymateb i stelcian

Mae'r llu wedi datblygu panel ymyrraeth stelcian aml-asiantaeth. Mae'n dwyn ynghyd yr heddlu, y gwasanaeth eiriolaeth stelcian cenedlaethol Paladin, gwasanaethau iechyd meddwl, seicoleg fforensig, prawf a phartneriaid cyfiawnder troseddol i wella canlyniadau dioddefwyr stelcian.

Mae'r llu wedi gweithio'n agos gyda Paladin i sefydlu llwybrau cymorth arbenigol i ddioddefwyr. Ac mae wedi cyflwyno 25 o hyrwyddwyr stelcian hyfforddedig ar draws y llu. Mae'r hyrwyddwyr hyn yn derbyn datblygiad proffesiynol parhaus i wella eu gwybodaeth a'u hymwybyddiaeth fel y gallant gefnogi dioddefwyr yn well. Mae dioddefwyr yn derbyn eiriolaeth arbenigol, cynllunio diogelwch a chefnogaeth trwy gydol ymchwiliadau ac achosion llys.

Mae panel aml-asiantaeth misol yn adolygu ymchwiliadau stelcian parhaus a gweithgarwch diogelu ac, lle bo hynny'n berthnasol, yn nodi cyfleoedd i wella canlyniadau cyfiawnder troseddol. Mae'r panel yn nodi dysgu unigol a thematig, y mae'r llu yn ei fwydo'n ôl i ymarfer gweithredol. Mae hyn yn sicrhau bod profiadau dioddefwyr yn helpu i wella'r gwasanaeth a ddarperir gan y llu.

Yn ein hadolygiad gwasanaeth o ansawdd, cynigiwyd atgyfeiriad at wasanaeth stelcian arbenigol mewn naw o naw achos priodol.

Cydnabuodd Paladin ymrwymiad y llu i wella ei ymateb i stelcian trwy ei enwebu ar gyfer Gwobr Gweithio Gyda'n Gilydd Ymddiriedolaeth Alice Ruggles, sy'n anelu at gydnabod a dathlu pobl a phrosiectau sy'n gwneud gwaith eithriadol i atal stelcian. Mae dull y llu wedi cynyddu cymorth arbenigol sydd ar gael i ddioddefwyr a gwella ei allu i adnabod dysgu a gwella canlyniadau diogelu.

Rheoli twyll

Digonol

Mae Heddlu Dyfed-Powys yn ddigonol o ran rheoli twyll.

Meysydd i'w gwella

Mae angen i'r llu wneud atgyfeiriadau i Adrodd Twyll yn unol â'r canllawiau cenedlaethol

Yn ein harolygiad, gwelsom nad oedd y llu bob amser yn dilyn y broses genedlaethol ar gyfer adrodd twyll.

Fe wnaethom adolygu saith cyswllt lle roedd y gohebydd angen gwybodaeth am y gwasanaeth cenedlaethol [Report Fraud](#). Rhoddodd y llu y wybodaeth hon mewn dau achos yn unig.

Mae hyn yn golygu nad yw'r llu yn dweud wrth [ddioddefwyr](#) yn yr alwad gychwynnol a ddylen nhw gysylltu â Report Fraud, neu a fydd [swyddogion](#) o'r llu yn mynychu. Nid yw'r llu yn darparu cyngor ar hyn o bryd.

Mae'r llu yn cyfeirio cysylltiadau sy'n gysylltiedig â thwyll at y swyddog brysbennu twyll, sy'n gwneud asesiad i gyfarwyddo'r ymateb. Mae hyn yn ychwanegu proses ychwanegol cyn y gall y llu ymateb neu gyfeirio at Adrodd Twyll. Mae ganddo'r potensial i achosi oedi. Mae'r swyddog brysbennu twyll yn darparu cyngor i alwyr.

Gwelsom hefyd fod y llu yn mynychu galwadau i [ddiogelu](#) ac amddiffyn dioddefwyr twyll ac yna dechrau ymchwiliad twyll lle nad oedd canllawiau cenedlaethol yn berthnasol. Mae hyn yn golygu nad oedd yr ymchwiliad yn elwa o ddealltwriaeth o'r darlun cenedlaethol, ac efallai bod y llu wedi colli cyfleoedd ymchwilio. Roedd y gwallau hyn yn aml yn cael eu cydnabod yn ddiweddarach yn y broses ymchwilio a'u datrys ond gallent adael dioddefwyr yn ddryslyd.

Mae'r llu wedi creu sgript ar gyfer trinwyr galwadau i'w dilyn sy'n helpu i wneud penderfyniadau ar gyfer twyll. Fodd bynnag, gwelsom nad oedd hyn bob amser yn cael ei ddefnyddio.

Mae angen i'r llw wella safon ymchwiliadau twyll

Mae'r llw yn defnyddio matrices dyrannu i helpu i gyfeirio ymchwiliadau twyll i'r adran gywir. Fodd bynnag, dangosodd canfyddiadau ein harchwiliad nad oedd hyn bob amser yn effeithiol. Mewn 4 o'r 10 achos perthnasol a adolygwyd gennym, gwelsom oedi wrth ddyrannu, a dim ond 7 o'r 12 achos oedd wedi dyrannu i'r adran gywir.

Canfuom nad oedd ymchwiliadau twyll yn cael eu cynnal i safon dderbyniol.

Ni ddefnyddiodd y llw y [model ymchwilio twyll](#) yn unrhyw un o'r chwe achos a adolygwyd gennym lle'r oedd yn ofynnol. Dim ond pedwar o'r deg ymchwiliad a adolygwyd gennym oedd yn effeithiol. Nid oedd adrannau arbenigol bob amser yn gallu darparu cymorth a chynghor i ymchwiliwyr nad ydynt yn arbenigol pan fo angen.

Mae hyn yn arwain at y llw yn cyflawni cyfradd [canlyniadau cadarnhaol](#) isel. O'r ymchwiliadau twyll a ddechreuwyd yn y ddwy flynedd hyd at 31 Mawrth 2025, dim ond 4.9 y cant (8 o 164) oedd wedi arwain at gyhuddiad neu [rybudd](#) erbyn 30 Mehefin 2025. Mae hyn yn is na'r ystod nodweddiadol ar gyfer lluoedd yng Nghymru a Lloegr.

Prif ganfyddiadau

Yn yr adran hon, rydym yn nodi ein prif ganfyddiadau sy'n ymwneud â pha mor dda y mae'r llw yn rheoli twyll.

Mae gan y llw atebolrwydd effeithiol am dwylllo, ac mae'n deall ac yn rheoli bygythiad twyll yn ei gymunedau

Yn ystod ein harolygiad, gwelsom fod y llw wedi asesu'r bygythiad o dwyll ac wedi deall sut roedd yn effeithio ar ei gymunedau. Mae ei bolisi twyll yn glir ac yn rhoi cyfarwyddyd ar gyfer dyrannu ymchwiliadau twyll a diogelu dioddefwyr. Mae gan y llw arweinydd twyll a enwir ac mae ganddo lywodraethu clir ar lefel strategol a gweithredol. Mae'r llw yn monitro perfformiad mewn perthynas â thwyll yn effeithiol ar fwrdd perfformiad lefel llw.

Nid oes gan y llu ddigon o allu a gallu i reoli twyll yn ei gymunedau a darparu cymorth i ddioddefwyr

Yn ystod ein harolygiad, gwelsom nad oedd gan y llu y gallu na'r gallu cywir i reoli twyll. Er ei fod yn defnyddio'r [dull 4P](#) i reoli ei ymateb i dwyllo, nid yw'n defnyddio'r dull hwn i dargedu mathau o dwyll bygythiad uchel.

Nid oes digon o hyfforddiant ar waith ar gyfer swyddogion a [staff](#) yn yr [ystafell reoli](#) neu ar gyfer ymchwilwyr. Yn ein harolwg gweithlu, dim ond 23.5 y cant o'r ymatebwyr a nododd fod eu rôl yn ymwneud ag ymateb i dwyll (60 o 255) a ddywedodd eu bod wedi derbyn hyfforddiant digonol.

Mae'r llu wedi ymateb i'r risg hon trwy greu fideo hyfforddi ar gyfer pob ymchwilydd. Mae wedi dechrau darparu digwyddiadau hyfforddi mewn unedau gorchymyn sylfaenol ac yn defnyddio ap twyll i gefnogi swyddogion rheng flaen. Mae angen i'r llu sicrhau ei fod yn darparu hyfforddiant digonol i'r holl swyddogion a staff sy'n delio â thwyll.

Darparu amgylchedd dalfa diogel a chyfreithlon

Digonol

Mae Heddlu Dyfed-Powys yn ddigonol o ran darparu amgylchedd dalfa diogel a chyfreithlon.

Meysydd i'w gwella

Dylai'r llu wella ei brosesau llywodraethu a sicrhau ansawdd i reoli diogelwch a lles carcharorion

Mae gan y llu rai cyfarfodydd perfformiad misol a chwarterol effeithiol i wneud yn siŵr bod ei wasanaeth cadw yn ddiogel ac yn gyfreithlon. Fodd bynnag, dylai wella ei oruchwyliaeth a llywodraethu gwasanaethau a ddarperir gan rai awdurdodau lleol, fel gwasanaethau iechyd meddwl, i sicrhau bod carcharorion sy'n [blant](#) neu'n [oedolion sy'n agored i niwed](#) yn cael mynediad cyson at gymorth a thriniaeth.

Mae gan y llu ymagwedd strwythuredig o oruchwyllo ei wasanaeth cadw gyda mesurau meintiol, ond mae angen iddo wella rhai o'i brosesau sicrhau ansawdd. Nid oes digon o [swyddogion](#) a [staff](#) hyfforddedig bob amser i ddarparu gwasanaethau cadw. Mae'r llu yn cynnal adolygiad manwl i wneud yn siŵr bod digon o swyddogion a staff ar ddyletswydd i gyd-fynd â'r galw am ddalfa.

Mae angen i'r llu wella prosesau trosglwyddo a rheoli allweddol

Nid oes gan y llu broses drosglwyddo effeithiol yn ystafelloedd cadw Llanelli na'r Drennewydd.

Nid yw [swyddogion y ddalffa](#) a swyddogion cadw yn yr ystafelloedd hyn yn cyfnewid gwybodaeth am garcharorion yn bersonol â'i gilydd. Nid yw hyn yn unol ag [arfer proffesiynol awdurdodedig](#) y ddalffa. Yn ystafelloedd Aberystwyth a Hwlfordd, gwnaethom arsylwi trosglwyddiadau a oedd yn dilyn arferion proffesiynol awdurdodedig. Dylai'r llw safoni trosglwyddiadau ar draws pob ystafell.

Nid oes gan y llw broses rheoli allweddi effeithiol. Nid yw swyddogion a [staff](#) y ddalffa mewn rhai ystafelloedd yn ymwybodol o faint o allweddi y dylent eu cael neu ble mae'r allweddi.

Prif ganfyddiadau

Yn yr adran hon, rydym yn nodi ein prif ganfyddiadau sy'n ymwneud â pha mor dda y mae'r llw yn darparu amgylchedd dalffa diogel a chyfreithlon.

Mae'r llw yn agored i graffu allanol effeithiol

Mae'r llw yn deall ei gyfrifoldebau o dan [ddyletswydd cydraddoldeb y sector cyhoeddus](#). Mae'n monitro rhywfaint o ddata cadw i nodi [anghymesuredd](#). Gallai wella hyn trwy fonitro triniaeth a chanlyniadau carcharorion ar draws yr holl [nodweddion gwarchodedig](#).

Dywedodd swyddogion a staff y ddalffa wrthym eu bod wedi derbyn hyfforddiant i gefnogi carcharorion ag anawsterau iechyd meddwl a/neu gyflyrau niwroamrywiol, ond nid oedd pob swyddog a staff yn gallu cofio'r hyfforddiant hwn.

Mae'r llw yn agored i graffu allanol effeithiol. Gallai ddangos bod cyrff allanol yn ymweld â'r ystafelloedd cadw yn rheolaidd ac yn gweithio gyda swyddogion a staff y ddalffa. Roedd y llw yn gallu dangos sut mae'n dogfennu ac yn ymateb i adborth gan gyrff allanol fel y [Gymdeithas Ymwelwyr Annibynnol â Dalfeydd](#), y [grŵp cynghori annibynnol](#), a'r panel craffu.

Mae'r llw yn amddiffyn carcharorion rhag esgeulustod a niwed

Fe wnaethom ymweld â'r ystafelloedd cadw a darganfod eu bod yn gyffredinol yn lân ac yn cael eu cynnal i safon ddigonol. Gwelsom graciau yn y lloriau yn Hwlfordd a'r Drenwydd. Gwelsom rywfaint o staenio ar loriau a waliau yn y Drenwydd. Roedd y llw i fod i ddechrau gwaith adnewyddu yn Hwlfordd ym mis Mehefin 2026, a oedd yn cynnwys ailosod lloriau. Yn gyffredinol, mae'r llw yn delio ag atgyweiriadau yn gyflym ac yn cymryd celloedd diffygiol allan o ddefnydd ar unwaith.

Mae'r amgylchedd ffisegol yn darparu digon o breifatrwydd i garcharorion, yn enwedig wrth ddefnyddio'r cyfleusterau toiled a chawod.

Fe wnaethom ddod o hyd i [bwyntiau clymu](#) posibl yn y toiledau ym mhob ystafell ac eithrio Aberystwyth, oherwydd y dyluniad. Roedd gan rai drysau celloedd bwyntiau clymu posibl ar frig neu waelod y ffrâm. Fe wnaethom nodi pwynt clymu posibl pellach yn un o'r bynciau celloedd yn Aberystwyth.

Nid yw swyddogion a staff y ddalfa yn cynnal gwiriadau celloedd dyddiol yn unol ag arfer proffesiynol awdurdodedig (APP), er bod y llw yn monitro cydymffurfiaeth â hyn.

Mae'r amgylchedd cadw yn gyffredinol yn ddiogel. Mae'r llw yn profi prosesau ac offer gwacáu tân yn aml. Fodd bynnag, mae gan absenoldeb cyfleusterau golchi dwylo yn y celloedd yn Aberystwyth y potensial i gael effaith niweidiol ar urddas a lles y carcharorion. Mae'r llw yn ymwybodol o hyn ac yn bwriadu gosod sinciau ym mhob cell o 2027 ymlaen.

Mae swyddogion a staff y ddalfa yn trin carcharorion gyda sensitifrwydd, urddas a pharch ac yn darparu gofal amserol a phriodol. Mae anghenion unigol carcharorion yn cael eu diwallu. Er enghraifft, mae addasiadau ar gyfer carcharorion sydd â phroblemau symudedd neu anawsterau clyw neu olwg. Dylai'r llw sicrhau bod swyddogion a staff y ddalfa yn gyfarwydd â gweithrediad technoleg dolen clyw.

Mae'r llw yn rhoi deunyddiau crefyddol ar gael i garcharorion ymarfer eu ffydd, ac mae'n cynnig deunyddiau i garcharorion i leihau diflastod a phryder. Mae'r llw wedi cyflwyno dyfeisiau tabled, sydd wedi bod yn arbennig o effeithiol wrth reoli straen carcharorion. Mae bwyd ar gael i ddiwallu'r rhan fwyaf o anghenion dietegol, ac mae'r llw yn ystyried anghenion penodol carcharorion benywaidd. Mae'n cynnig cynhyrchion mislif i fenywod sy'n mynd i mewn i ystafelloedd y ddalfa.

Mae'r llw yn arestio plant fel dewis olaf yn unig, ac fel arfer dim ond am droseddau difrifol neu dorri [mechnïaeth](#). Mae swyddogion ymateb a swyddogion cadw yn ystyried dewisiadau amgen cyn i'r plentyn gael ei ddwyn i'r ystafell ddalfa. Mae arolygwyr yn adolygu penderfyniadau i gadw plentyn yn y ddalfa o fewn dwy awr.

Mae plant yn treulio cyn lleied o amser â phosibl yn nalfa'r heddlu. Mae cloc 12 awr efelychu i wneud yn siŵr bod y llw yn cydymffurfio â [Deddf yr Heddlu a Thystiolaeth Droseddol 1984](#). Mae'r llw yn cofnodi penderfyniadau i gadw plant dros nos yn briodol. Nid yw swyddogion y ddalfa bob amser yn gofyn am [lety amgen](#) addas y mae'r awdurdod lleol yn gyfrifol amdano. Mae hyn yn cyfyngu ar allu'r llw i ddal yr awdurdod lleol i gyfrif am y diffyg darpariaeth gwelyau addas ar draws ardal y llw.

Mae'r llw a'r asiantaethau partner yn darparu rhywfaint o oruchwyliaeth o blant yn y ddalfa. Mae plant benywaidd yn cael aelod o staff benywaidd i oruchwyllo eu gofal. Mae diffyg goruchwyliaeth i oedolion agored i niwed.

Mae rhai mesurau [diogelu](#) ar waith i amddiffyn oedolion a phlant sy'n agored i niwed, fel atgyfeiriadau gorfodol at ymarferwyr gofal iechyd a dyrannu gweithiwr Eiliadau Cyraeddadwy, a [ddisgrifir yn yr adran ar arfer arloesol y llw mewn ymyrraeth](#)

[yn y ddalfa](#). Fodd bynnag, nid yw'r rhain bob amser wedi'u cwblhau nac yn hygyrch, ac nid ydynt yn cael eu cofnodi'n gyson.

Mae swyddogion y ddalfa yn nodi ac yn ceisio sicrhau cefnogaeth [oedolyn priodol](#) i blant ac oedolion agored i niwed, ond nid yw hyn bob amser yn cael ei wneud yn brydlon. Nid yw'r ddarpariaeth gwasanaethau cymdeithasol y tu allan i oriau i blant bob amser yn effeithiol, gan arwain at blant yn cael eu rhyddhau ar fechnïaeth. Nid yw hyn bob amser er eu budd gorau.

Nid yw'r lluoedd yn sicrhau'r ddarpariaeth briodol i oedolion ar gyfer plant, sy'n cyfyngu ar ei allu i ddal yr awdurdod lleol i gyfrif. Mae gwasanaeth a gomisiynwyd, Adferiad, yn darparu cymorth priodol i oedolion agored i niwed, ond mae daearyddiaeth y lluoedd a pha mor agos y staff yn byw i'r ddalfa effeithir ar effeithiolrwydd a phrydlondeb y ddarpariaeth hon.

Gall carcharorion arfer eu hawliau cyfreithiol

Mae swyddogion y ddalfa yn awdurdodi cadw'n briodol ac yn esbonio'r broses archebu i mewn. Maent yn barchus ac yn adeiladu perthynas dda â charcharorion. Maen nhw'n egluro hawliau a hawliau yn glir ac yn darparu hysbysiadau ysgrifenedig sy'n nodi'r rhain. Mae gan bob ystafell fersiynau 'hawdd ei ddarllen' a Braille o'r hysbysiadau hyn.

Ar gyfer carcharorion nad ydynt yn siarad Saesneg, mae swyddogion y ddalfa yn darparu dogfennau wedi'u cyfieithu ac yn trefnu cyfieithwyr. Gall carcharorion siarad â chyfieithwyr ar y ffôn, ac mae dehonglwyr yn mynychu ystafelloedd y ddalfa ar gyfer cyfweiliadau yn ôl yr angen.

Gwelsom fod swyddogion cadw yn ailadrodd y broses archebu pan oedd angen oedolyn priodol ar garcharorion, neu os oedd carcharorion yn feddw pan gyrhaeddant y ddalfa.

Gall carcharorion siarad â'u cynrychiolwyr cyfreithiol yn breifat, naill ai'n bersonol neu ar y ffôn. Os yw carcharorion yn ildio eu hawl i gyngor cyfreithiol, mae swyddogion cadw yn archwilio'r rhesymau pam.

Nid yw'r lluoedd bob amser yn dilyn Deddf yr Heddlu a Thystiolaeth Droseddol 1984 a'i godau ymarfer wrth gynnal adolygiadau o gadw. Yn gyffredinol, mae'r lluoedd yn cynnal adolygiadau er budd gorau carcharorion, ac mae swyddogion adolygu yn ystyried anghenion plant ac oedolion agored i niwed. Os nad ydynt yn cynnal yr adolygiad yn bersonol, maen nhw'n cofnodi'r rhesymau pam.

Fodd bynnag, nid yw swyddogion cadw bob amser yn hysbysu carcharorion am adolygiadau a gynhaliwyd tra byddant yn cysgu. Gwelsom enghreifftiau da o swyddogion cadw a swyddogion cadw yn darparu diweddariadau ystyrlon o'r adolygiadau hyn. Fodd bynnag, nid oedd hyn yn digwydd yn gyson ar draws y lluoedd.

Mae swyddogion adolygu yn gwneud cofnodion manwl o adolygiadau sy'n adlewyrchu amgylchiadau pob carcharor. Os yw adolygiadau'n hwyr, maen nhw'n cofnodi'r rhesymau pam. Fodd bynnag, nid yw swyddogion adolygu yn cofnodi a ydynt wedi rhoi cyfle i garcharorion wneud sylwadau cyn awdurdodi eu cadw parhaus. O adolygiadau a arsylwyd gennym yn bersonol, nid oedd yn glir eu bod yn cyfathrebu hawl carcharorion i wneud sylwadau yn ddigon da.

Mae hyfforddiant cychwynnol ar gyfer swyddogion a staff cadw parhaol a dros dro yn cynnwys cwrs tair wythnos yn seiliedig ar yr APP ar gyfer y ddalfa. Mae swyddogion a staff y ddalfa yn treulio amser yn cysgodi cydweithwyr mwy profiadol ac yn cwblhau asesiad yn y gweithle cyn cyflawni dyletswyddau ar eu pennau eu hunain. Mae'r llw yn darparu diwrnodau hyfforddi rheolaidd bob blwyddyn i'r holl swyddogion a staff y ddalfa ar gyfer eu [datblygiad proffesiynol parhaus](#).

Mae'r llw yn asesu, rheoli ac adolygu'r risg yn rheolaidd yn effeithiol trwy gydol y ddalfa ac ar ôl ei ryddhau

Mae gan y llw weithdrefn archebu effeithiol sy'n helpu swyddogion cadw i nodi a rheoli risg. Mae swyddogion cadw yn egluro eu [hasesiadau risg](#) yn glir ac yn ystyried yr holl wybodaeth berthnasol am y carcharor. Mae swyddogion cadw yn rhoi cynlluniau gofal priodol a lefelau arsylwi ar waith i ddiogelu'r carcharor.

Fodd bynnag, nid yw gwiriadau sy'n gofyn i bobl sy'n cael eu cadw i gael ymweld, deffro os ydynt yn cysgu ac yn rhyngweithio â nhw bob 30 munud bob 30 munud bob amser yn cael eu cofnodi yn unol ag APP y ddalfa, ac nid yw lefelau arsylwi bob amser yn cael eu gostwng gyda rhesymeg glir wedi'i gofnodi. Mae tynnu dillad neu eitemau eraill yn seiliedig ar asesiad risg unigol. Mae swyddogion y ddalfa yn rheolaidd yn ailymweld â'r carcharor ac yn ailasesu eu risg i wneud yn siŵr eu bod yn lleihau'r holl risgiau.

Pan fydd carcharor yn barod i gael ei ryddhau, nid yw swyddogion y ddalfa bob amser yn cynnal asesiad risg cyn rhyddhau trylwyr ym mhresenoldeb y carcharor, yn enwedig y rhai sy'n cael eu cymryd i'r llys. Nid yw asesiadau risg cyn rhyddhau bob amser yn cofnodi'r risg a gyflwynir gan y carcharor a pha liniaru y mae'r llw wedi'i roi ar waith i leihau'r risg cyn eu rhyddhau. Mae swyddogion cadw yn gwneud yn siŵr eu bod yn cwblhau cofnod hebrwng person cywir ar gyfer carcharorion sy'n trosglwyddo i'r llys. Nid yw'r rhain bob amser yn cael eu goruchwyllo gan swyddog cadw.

Mae defnyddio grym a chwiliad stribed yn y ddalfa yn gyfreithlon, yn angenrheidiol ac yn gymesur ac mae'n destun rhywfaint o graffu

Fe wnaethom adolygu 18 cofnod cadw sy'n cynnwys 25 o ddigwyddiadau defnyddio grym yn ogystal â lluniau teledu cylch cyfyng mewn 17 achos i wneud yn siŵr ei fod y defnydd o rym yn y ddalfa yn gymesur, angenrheidiol ac wedi'i gyfiawnhau.

Nid oedd gan rai cofnodion fanylion perthnasol a oedd yn adlewyrchu'n gywir ddigwyddiadau. Gwelsom nad oedd gan dri chofnod cadw unrhyw gofnodiad o'r llw a ddefnyddiwyd. Fe wnaethom hefyd nodi bod tri charcharor yn destun digwyddiadau defnyddio grym lluosog. Mewn dau achos, cofnodwyd defnydd o rym yn gywir. Yn y trydydd, nid oedd unrhyw ddefnydd o rym wedi'i gofnodi. Fe wnaethom gyfeirio'r cofnodiad anghywir at y llw i'w adolygu.

Mae'r rhan fwyaf o swyddogion sy'n defnyddio grym yn y ddalfa yn cyflwyno ffurflenni defnydd unigol o rym. Fe wnaethom ofyn am ffurflenni defnyddio grym ar gyfer y digwyddiadau a adolygwyd gennym a chawsom 72 o'r 94 yr oeddem yn eu disgwyl.

Mae'r llw yn adolygu digwyddiadau defnyddio grym fel y gall sicrhau ei hun pan fydd grym yn cael ei ddefnyddio yn y ddalfa, ei fod yn angenrheidiol, wedi'i gyfiawnhau ac yn gymesur. Mae swyddogion y ddalfa yn dangos arweinyddiaeth dda ac yn rhoi cyfarwyddyd clir i gadw swyddogion a charcharorion yn ddiogel.

Canfuom fod 95.1 y cant o'r swyddogion a'r staff cadw yn gyfredol â'u hyfforddiant diogelwch swyddogion a bod 90.4 y cant o swyddogion a staff yn gyfredol â'u modiwlau hyfforddi cymorth cyntaf 2 a 3.

Fe wnaethom adolygu saith achos a oedd yn ymwneud â chwiliadau strided a awdurdodwyd o dan [adran 54 o Ddeddf yr Heddlu a Thystiolaeth Droseddol 1984](#) a 14 achos lle tynnwyd dillad am resymau diogelwch. Nid oedd pob swyddog cadw wedi cofnodi seiliau priodol ar gyfer y chwiliadau hyn.

Mae darpariaeth gofal iechyd effeithiol ar gyfer carcharorion, gyda goruchwyliaeth ddigonol gan y llw a GIG Cymru

Mae gan y llw gytundeb gyda Mitie i sicrhau bod anghenion gofal iechyd carcharorion yn cael eu diwallu. Mae'r llw a GIG Cymru yn monitro'r contract ar gyfer yr holl ddarpariaeth iechyd i garcharorion yn effeithiol.

Mae staff iechyd ar gael yn y rhan fwyaf o ystafelloedd cadw ac yn cynnal asesiadau amserol o anghenion gofal iechyd carcharorion. Fodd bynnag, nid oes darpariaeth gofal iechyd yn Aberhonddu. Mae hyn yn cyflwyno risg ychwanegol i les pobl sy'n cael eu cadw. Adroddodd personél nad oedd asesiadau gofal iechyd bob amser yn briodol ar gyfer pobl sy'n agored i niwed neu sydd ag anghenion cymhleth.

Mae staff iechyd yn trin carcharorion mewn gofod clinigol priodol sy'n diogelu eu preifatrwydd a'u hurddas. Maen nhw'n cael caniatâd priodol gan garcharorion i gael mynediad at gofnodion meddygol ac yn gwneud atgyfeiriadau ymlaen am gymorth parhaus. Mae gan garcharorion fynediad at feddyginiaethau priodol tra yn y ddalfa, gan gynnwys y rhai i reoli tynnu'n ôl o sylweddau.

Gwelsom fod mynediad at gyngor ac asesu iechyd meddwl yn dibynnu'n helaeth ar berthnasoedd anffurfiol, gydag amrywiaeth sylweddol ar draws meysydd byrddau iechyd.

